

Evaluering af aktiviteterne i Home-Start Familiekontakt Aarhus i 2017 og 2018.

1. Indledning

Jf. aftale med Aarhus Kommune fremsendes hermed den samlede evaluering af aktiviteterne i Home-Start Familiekontakt Aarhus 2017-2018. Væsentligste forandring fra den foreløbige udgave, som vi indleverede i foråret 2018, er et større datamateriale, en række baggrundsdata på organisationens målgruppe og brugen af en række statistiske tests til at underbygge rapportens konklusioner. Desuden foreligger nu opsamling af en kvalitativ analyse af støtteforløb, hvor det har været oplevet, at familierne har haft udfordringer, der har forhindret et eksemplarisk forløb - og der derfor i visse tilfælde ikke har været et direkte positivt udbytte af støtteindsatsen i form af en forbedring i familiens trivsel. Analysen er baseret på interviews med frivillige og familier. Det nye datamateriale og de statistiske tests har ikke rykket væsentligt på nogen af den foreløbige rapportens konklusioner. Rapporten fastholder således de hovedfund, der blev præsenteret for kommunen ved sidste evaluering, og tilføjer nye læringspunkter ud fra de nye data.

Den kvantitative del af evalueringen er udarbejdet af cand.med., PhD.stud. Troels Græsholt-Knudsen.

Evalueringen har følgende indhold:

1. Indledning	1
2. Resumé.....	2
3. Overordnet beskrivelse af aktiviteterne i 2017 og 2018	4
3.1 2017	4
3.2 2018	5
4. Målgruppens sammensætning	8
4.1 Aktiviteter i 2017.....	8
4.2 Aktiviteter i 2018.....	15
4.3 Krydsanalyser og yderligere baggrundsdata	24
5. Resultater af effektevalueringen.....	25
6. Oplevelsen af Home-Start.....	30
7. Læring af den kvantitative evaluering	33
8. Kvalitativ evaluering.....	35
Bilag: Metode og datagrundlag for effektevalueringen	41

2. Resumé

Som en del af aftalen med Aarhus Kommune har Home-Start Aarhus gennemført nærværende evaluering af aktiviteterne i 2017 og 2018. Evalueringen består i en gennemgang og analyse af følgende 5 datakilder:

1. Registreringer af en række grundoplysninger om alle familier i organisationens dedikerede databasesystem
2. Indsamlede data fra en før- og efter-undersøgelse blandt familierne, der modtager hjælp fra Home-Start
3. Indsamlede data fra en undersøgelse af familiernes oplevelse og tilfredshed med støtten fra Home-Start
4. Data fra en elektronisk spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle familier i forbindelse med afslutning af et Home-Start-forløb
5. Kvalitativ undersøgelse blandt udvalgte frivillige og familier i forhold til forløb, som har været særligt vanskelige og komplekse

Resultaterne af evalueringen kan kort opsummeres som følger:

I 2017 og 2018 har hhv. 59 og 70 familier med meget forskellig social, økonomisk og uddannelsesmæssig baggrund fået hjælp og støtte fra en familieven i Home-Start. Familiernes kontakttid til Home-Start har hovedsageligt været sundhedsplejen. Årsagerne til, at familierne har søgt hjælp, er bl.a. fysisk og psykisk sygdom, usikkerhed om forælderrollen, og så ellers generelt det at være presset som familie.

I den gennemførte før- og efteranalyse har spørgsmålene omfattet oplevelsen hos familien af:

1. Ikke at have pusterum og luft
2. At have overblik over det praktiske i hverdagen
3. At have overskud i hverdagen og ro i familien
4. At have nok kvalitetstid med børnene
5. At have god kontakt med børnene
6. At være stressede
7. At være deprimerede
8. At have et stærkt og bredt netværk

Resultaterne af evalueringen er meget positive. På alle spørgsmål - bortset spørgsmålet om god kontakt med børnene - er der i svarene i evalueringen påvist en positiv udvikling fra start til afslutning af forløbet hos Home-Start.

Den supplerende evaluering om familiernes vurdering af betydningen af støtten fra Home-Start har bl.a. givet følgende resultater:

- Næsten halvdelen af familierne angiver, at indsatsen fra Home-Start i høj eller nogen grad har medvirket til at undgå sammenbrud i familien. Det vil på årsbasis alt andet lige svare til,

at op til ca. 35 familier med (bl.a.) støtten fra Home-Start undgår sammenbrud, der kunne have medført behov for specialindsatser fra kommunen

- Næsten 2/3 af familierne angiver, at indsatsen fra Home-Start i høj eller nogen grad har medvirket til at familien fremover er mere selvhjulpne
- Næsten 2/3 af familierne angiver, at indsatsen fra Home-Start i høj eller nogen grad har medvirket til, at det var lettere at fastholde job/uddannelse og at undgå sygemelding.
- Næsten 90 % af familierne angiver, at indsatsen fra Home-Start i høj eller nogen grad har været helt nødvendig for at de kunne klare sig i deres svære tid.

Den kvalitative evaluering viser bl.a., at selv i de vanskelige og udfordrede forløb er der både familier og frivillige i tilfredshedsmålingen overordnet vurderet, at der er sket nogen positiv forandring, og ingen har svaret, at de oplever en forringelse ift. før-situationen.

Læringen fra den kvalitative evaluering har bl.a. været, at der kan øges fokus på følgende:

- Endnu mere opmærksomhed på enighed om indsatsen - familie, koordinator og frivillig imellem
- Øget opmærksomhed fra koordinator inden et forløb igangsættes på, om familien er klar til at modtage hjælp
- Øget opmærksomhed fra koordinator inden et forløb igangsættes på at tydeliggøre den gensidige forpligtelse mellem familie og frivillige inden et forløb sættes i gang
- Løbende kontakt mellem frivillig og koordinator, hvor forløbet opleves svært
- Efteruddannelse af de frivillige om børnefamiliers vilkår generelt, om familier med psykisk sygdom, om at komme børn i møde uanset adfærd

3. Overordnet beskrivelse af aktiviteterne i 2017 og 2018

3.1 2017

Det frivillige arbejde:

I 2017 er der afholdt 3 introduktionsforløb for nye frivillige. Som noget nyt har landssekretariatet udviklet et nyt obligatorisk kursusmateriale, bl.a. ud fra den engelske kursusmanual. Erfaringerne med dette materiale er generelt gode. De nye frivillige, der er kommet til i 2017, har betydet, at der i afdelingen her i Aarhus ved udgangen af 2017 var 36 aktive frivillige.

Bidragydere:

Donationer: I 2017 har Home-Start modtaget støttet fra Ole Kirk's Fond, Tuborgfondet, Trygfonden, Spiesfonden, Togfonden og DSB. Herudover har ARoS, Naturhistorisk Museum, Steno Museet og Den Gamle By doneret fribilletter, så de frivillige kunne give de lidt større børn i familierne en god oplevelse. Donationen fra Tuborgfondet blev overrakt i september måned ved en festlighed i DOKK1. Der var taler ved borgmester Jacob Bundsgaard, bestyrelsesformand for Tuborgfondet, Flemming Besenbacher, direktør for Tuborgfondet Anne-Marie Skov samt bestyrelsesformand for Home-Start Aarhus, Hanne Baandrup, der takkede for donationen. Dejligt mange frivillige og repræsentanter for Aarhus Kommune, Familier, Børn og Unge var mødt op. Aarhus Kommune: Udover en 3-årig budgetaftale indgået i 2016 blev der i 2017 underskrevet en 3-årig aftale med Aarhus Kommune. Den er indgået som en tværmagistratslig aftale for 2017, 2018 og 2019.

PR i forhold til rekruttering af frivillige

Lokalt valgte vi at annoncere for at øge synligheden gennem en facebookkampagne tidligere på året. Det har vist sig, at en lokal facebookkampagne samt en artikel i Vital har betydet den største tilgang af nye frivillige. Erfaringen har vist, at en lokal facebookkampagne er et aktiv for Home-Start, hvor både potentielle frivillige og familier kan blive opmærksomme på mulighederne.

Landsdækkende kampagne:

I efteråret er der udgivet en pixibog om Home-Start's arbejde i forbindelse med en landsdækkende PR-kampagne. Pixibogen er informativ og giver en fin beskrivelse af Home-Start. Som en del af kampagnen er der uddelt freecard samt gennemført en facebookkampagne. Her i afdelingen er erfaringen dog, at en lokal kampagne har haft den største effekt.

Arrangement for familier:

Dansk Akademi for Kropsterapi i Åbyhøj v/Jannie Arvad donerede igen i 2017 massage for familierne i Home-Start. Som noget nyt var der tilbud om massage midt på dagen og igen om aftenen. Der kom 27 voksne og 22 børn.

Arrangementer for frivillige:

Med støtte fra Trygfonden afholdt vi i januar et foredrag med jordemoder og frivillig i Home-Start Cindy Nieft. Emnet var: Kommunikation med spædbørn. En spændende aften med eksempler, og Cindy's oplæg gav os alle en mulighed for at reflektere, stille spørgsmål og få brugbare redskaber med hjem.

I juni afholdt Home-Start førstehjælpskursus for frivillige med støtte fra Trygfonden. Erling Christensen

underviste igen på kurset denne gang, og der var god tilslutning fra flere hold af frivillige.

Det årlige sommerarrangement afholdt vi også i juni måned. Her ønskede vi hinanden en god sommer, hvor vi traditionen tro hyggede vi os med is og jordbær – en dejlig eftermiddag i Frivilligcentret, hvor der blev sunget og snakket.

I efteråret afholdt vi for første gang fællesspisning på Folkestedet. Frivillige fra Home-Start var inviteret til at deltage sammen med naboer, venner eller familie, der var interesserede i at høre om mulighederne for at blive frivillig hos os. Det sidste arrangement i 2017 blev afholdt den 4. december om eftermiddagen. Det var det årlige meget velbesøgte julearrangement.

3.2 2018

Det frivillige arbejde

I 2018 har vi afholdt tre introduktionsforløb for nye frivillige. Vi har brugt kursusmaterialet "Forberedelseskursus for frivillige i Home-Start familiekontakt" med gode erfaringer. Desuden har vi tilpasset kurserne mht. antal deltagere og deltagernes baggrund. De tre forløb har været med 6-7 deltagere, hvilket vi har haft gode erfaringer med. Vi lærer på denne måde de frivillige rigtig godt at kende, og vi synes at samarbejde, match og opfølgning fungerer godt.

I Aarhus afdelingen har vi nu ca. 40 aktive frivillige, der gennem 2018 har støttet og støtter i 70 familier i 2-3 timer en gang om ugen.

Vi oplever en stor tilgang af familier som søger hjælp fra Home-Start. De fleste familier er blevet anbefalet at søge hjælp via sundhedsplejersken, socialrådgivere fra forskellige familieafdelinger samt sårbarteamet/familieambulatoriet Skejby sygehus.

Vi kan konkludere, at der er stor viden om vores organisation og den hjælp vi tilbyder. Dette afspejler sig i en stor variation i familierne fra meget pressede og sårbare familier til familier med mere almindelige småbørnsudfordringer.

Tilbagemeldingerne fra familierne er generelt meget positive, og familierne fortæller, at de frivillige har haft stor betydning for, at familien er kommet godt igennem en presset periode. De fortæller, at de frivillige både har haft betydning for den praktiske del af hverdagen, men i lige så høj grad har været en støtte i familiens proces med at føle sig som en god børnefamilie, hvor der er ro og overskud til børnene i hverdagen.

Koordinatorer

2018 blev året, hvor Home-Start Aarhus sagde farvel til Kirsten Mortensen, som har startet Aarhus afdelingen og været koordinator for afdelingen gennem mange år. Kirsten har ydet en stor og helt uvurderlig indsats for Aarhus afdelingen af Home-Start. Iben Hultmann blev ansat som koordinator i april måned, og deltidsansat koordinator Lea Andersen gik i foråret på barsel. I august blev Lena Frank Andersen ansat som barselsvikar.

Bidragydere

Home-Start Aarhus har en 3-årig budgetaftale indgået i 2017 og dækkende til og med 2019, samt en budgetaftale, der udløber i 2018, og som desværre ikke er blevet fornyet på trods af flere henvendelser til kommunen. Der forventes - bl.a. på baggrund af nærværende evaluering - at det bliver muligt at få rettet op på dette i 2019.

Det er desværre ikke lykkedes at opnå støtte fra andre kilder i 2018, der er bl.a. kommet afslag på en ansøgning til Augustinusfonden.

PR

Vi arbejder løbende på at få nye frivillige i Home-Start. Vi annoncerer jævnligt på Facebook og har haft annonce i magasinet Vital i november 2018 og får det igen i januar 2019. Desuden har koordinatorene stået med materiale i henholdsvis Veri-centeret og i Storcenter Nord for at hverve nye frivillige. Det var en god oplevelse, hvor budskabet om Home-Start blev udbredt. Det er dog lidt usikker endnu, om det giver mange frivillige.

Som et helt lavpraktisk tiltag, er der også hængt sedler op i vinterbadeklubber, biblioteker, Brugser og andre steder, hvor vi tror, at mulige frivillige kommer forbi.

I maj blev Home-Start Aarhus af Aarhus Kommune inviteret til at bidrage ved en konference arrangeret for socialforvaltningerne i 6-by-samarbejdet mellem de 6 største kommuner i Danmark. Det foregik den 24. maj på Godsbanen, hvor der blev lejlighed til at komme med et oplæg med efterfølgende debat om Home-Starts arbejde. Ledelsesrepræsentanter fra de 6 kommuner blev dermed gjort opmærksomme på mulighederne for at etablere samarbejde med Home-Start om småbørnsfamilier i udsat position. Dagen efter deltog vi på AROS i en messe, hvor vi over for alle 200 deltagere i 6-byarrangementet fik lejlighed til at fortælle om vores indsats.

I 2018 blev der i Aarhus holdt forskellige arrangementer i forbindelse med frivillighedsåret. Her deltog vi bl.a. i et netværksarrangement i Ridehuset og i et arrangement om fremtidens frivillighed i samarbejde med Aarhus kommune på Godsbanen.

I november var der i Århus Stiftstidende en artikel, hvor en familie og en frivillig fortalte om, hvordan de har mødt hinanden gennem Home-Start, og at vi i Home-Start til stadighed mangler nye frivillige. Artiklen blev fulgt op af et indslag samme dag på DR P4 Østjylland, hvor familien, den frivillige og koordinatoren udtalte sig.

Bogpakker til Home-Start familier

Home-Start Aarhus har været primus motor for en landsdækkende ansøgning om midler til et Bog-Start-projekt for Home-Start-familier. Formålet er i samarbejde med bibliotekerne at udvikle et bogtilbud, der kan støtte småbørnsforældre i at styrke børnenes sproglige udvikling. Konkret ved at tilbyde bogpakker til familier, som i forvejen får hjælp fra en frivillig i Home-Start. Egmont Fonden har bevilget

1,7 mio. kr. til projektet, der administreres fra Landssekretariatet. Aarhus-afdelingen er blevet en del af projektet sammen med Hedensted, Kolding, Vejle og Odense afdelingerne.

To frivillige har fået et kursus og er blevet uddannet "bogorme". De har kontakten mellem de frivillige og bibliotekerne. Der holdes løbende møder mellem bibliotekerne, bogorme, koordinator og bestyrelsesformand.

Vi har fået en stille start med bogpakkerne, men håber, at vi gennem formidling til familier og frivillige fremadrettet vil kunne få flere bogpakker ud.

Arrangementer for familier

Dansk Akademi for Kropsterapi i Åbyhøj v/Jannie Arvad donerede igen i år massage for familierne i Home-Start. Vores Home-Start familier fik tilbud om at deltage, og der var god tilslutning. Flere familievenner lavede mad og bagte kage, som de medbragte til arrangementet. Mens mor og far fik massage, blev børnene passet af familievenner og koordinatorene til stor glæde for begge parter. Familierne kunne efter arrangementet tage hjem med glade og mætte børn og med skuldrene helt nede efter en dejlig massage.

Arrangementer for frivillige

Der er gennemført arrangementer for de frivillige, herunder foredrag om fødselsdepression og et førstehjælpskursus. I juni holdt vi årets sommerarrangement, hvor der var sang, snak og tid til at ønske hinanden god sommer.

I efteråret holdt vi et cafe-møde med to oplæg. Først kom Ellen fra Mødrehjælpen som er sundhedsplejerske og fortalte om, hvordan vi møder børn på en god og gensidigt givende måde. Vi fik også en snak om at være bedsteforældre, og hvordan vi bedst støtter op. Det var et rigtig godt oplæg, som gav stof til eftertanke.

Derefter præsenterede vi muligheden for bogpakker til Home-Start familierne, således at de frivillige kender til vores samarbejde med bibliotekerne og er opmærksomme på, at de kan kontakte vores bogorme og derefter hente bogpakker på biblioteket til deres Home-Start familie.

Årets julearrangement blev med stor tilslutning (ca. 30 deltagere!) afholdt onsdag d. 28. november, hvor der blev hygget, sunget og sagt tak til vores frivillige for deres indsats i året, der er gået.

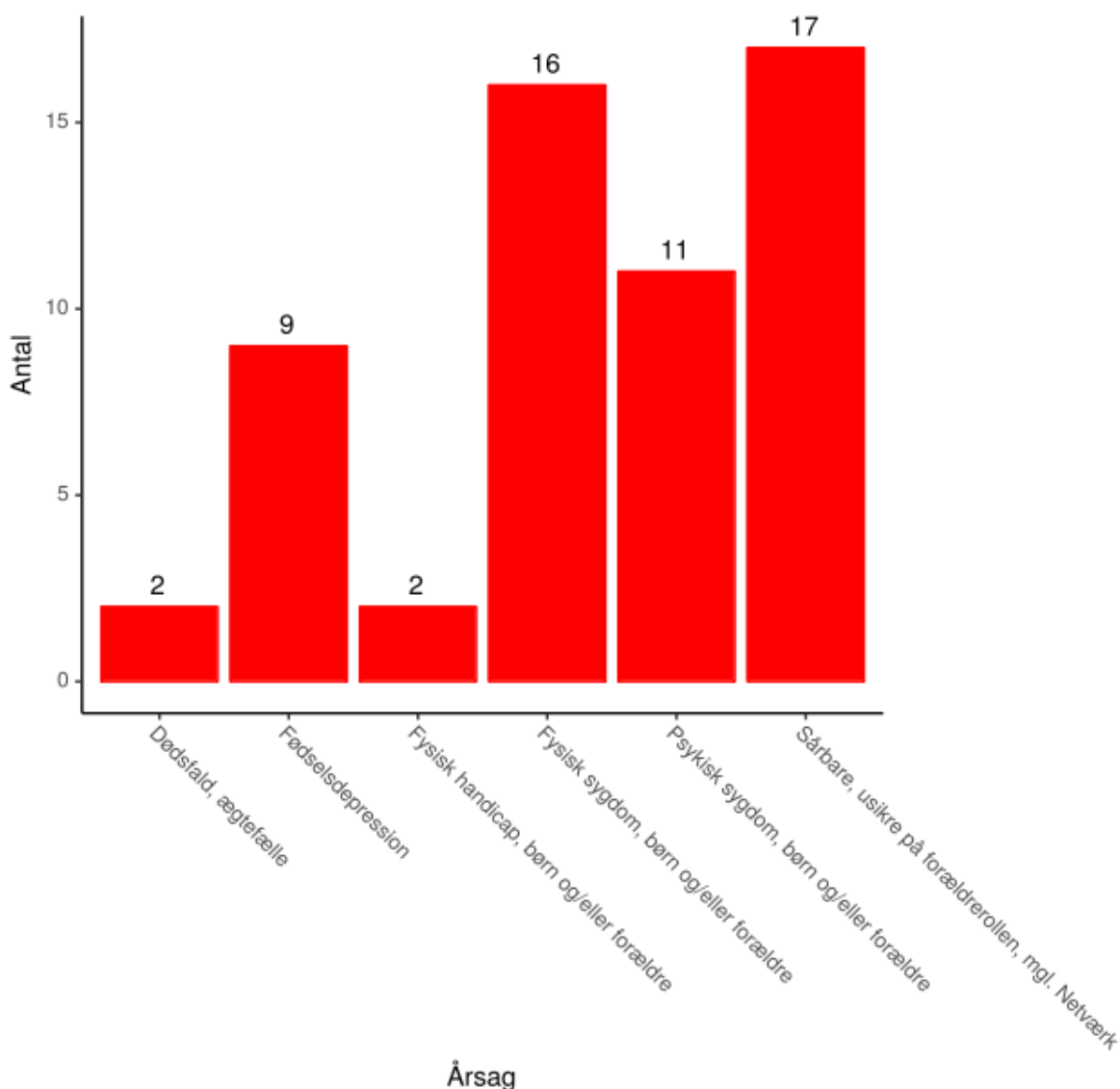

4. Målgruppens sammensætning

4.1 Aktiviteter i 2017

I 2017 fik i alt 57 familier med 119 børn støtte af en frivillig familieven fra Home-Start. I familierne var 39% enlige, de øvrige gift eller samlevende. Familiernes årsager til at søge hjælp var fordelt som illustreret herunder.

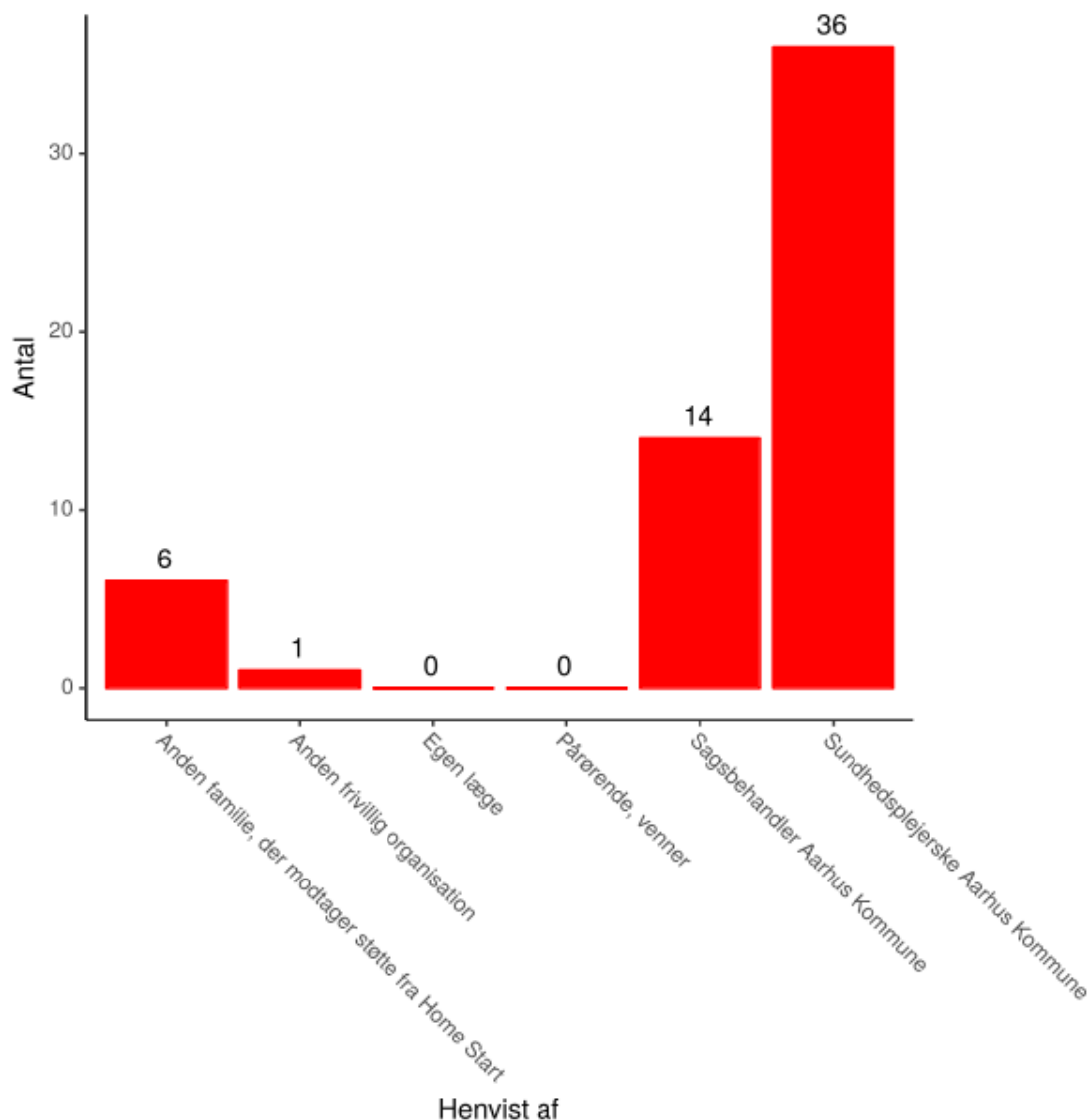
Som det fremgår, udgør familier med manglende netværk, usikkerhed på forælderrollen og/eller fysisk sygdom den største gruppe, med fødselsdepressioner og anden psykisk sygdom hos børn og forældre som de øvrige, større grupperinger.

Familiernes kontaktled til Home-Start var i 2017 som illustreret herunder.

Som det fremgår, udgør sundhedsplejerskerne vores absolut største kilde til nye familier.

Ud over de besvarelser, der er indhentet særligt i Aarhus som følge af vores aftale med kommunen, har vi på nationalt plan indhentet en række baggrundsdata om den enkelte familie. Den enkelte familie er blevet bedt om at udfylde disse data online efter afslutning af forløbet hos Home-Start. Vi har i alt 15 besvarelser på dette skema fra 2017. Disse svar vil her blive brugt til at danne et billede af den typiske familie, som vi har hjulpet det år. Vi må dog tage et vist forbehold i tolkningen af resultatet fra denne dataindsamling. Svarprocenten er lav, og ud fra vores øvrige kendskab til familierne er det vores vurdering, at data skævvrides ved, at det fortrinsvis er de mest ressourcerstærke blandt vores

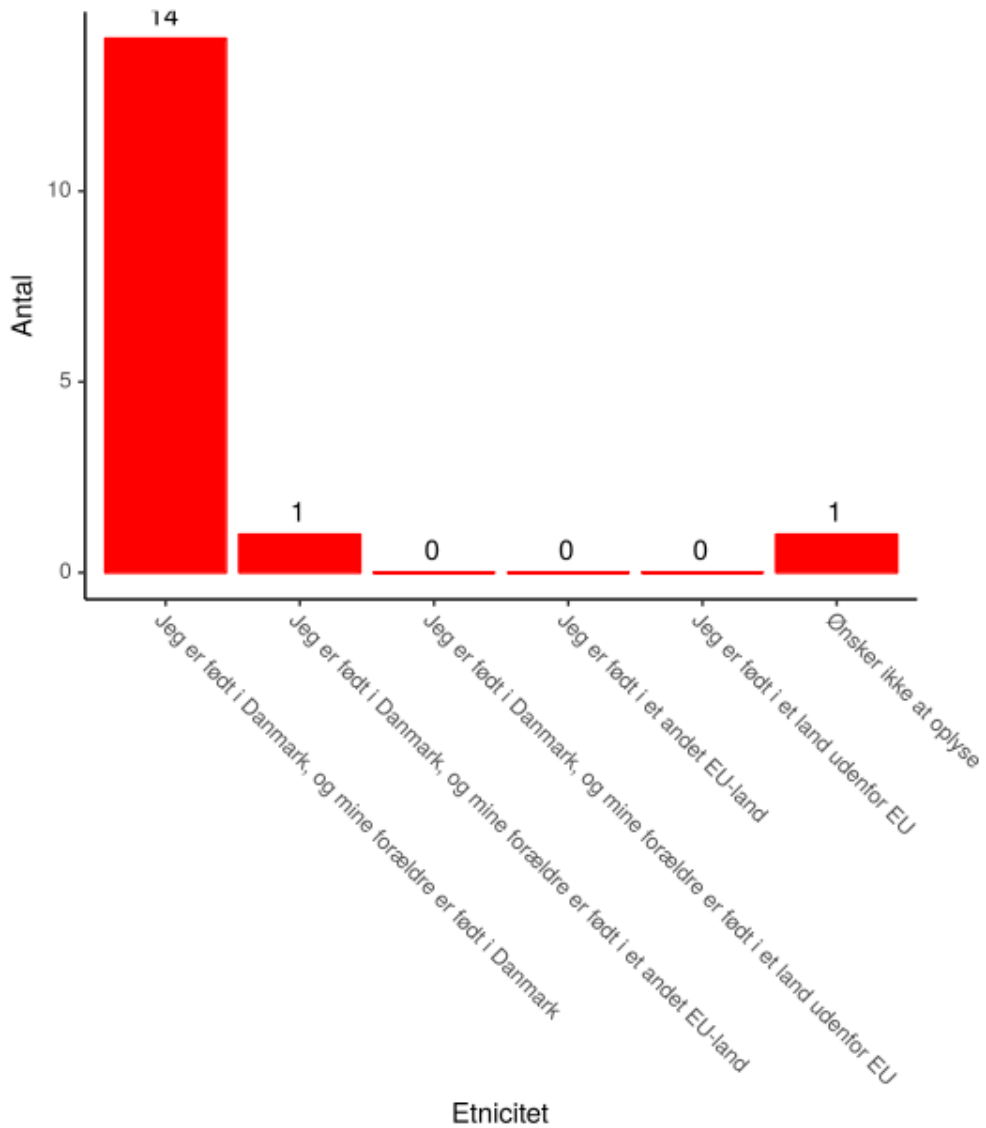

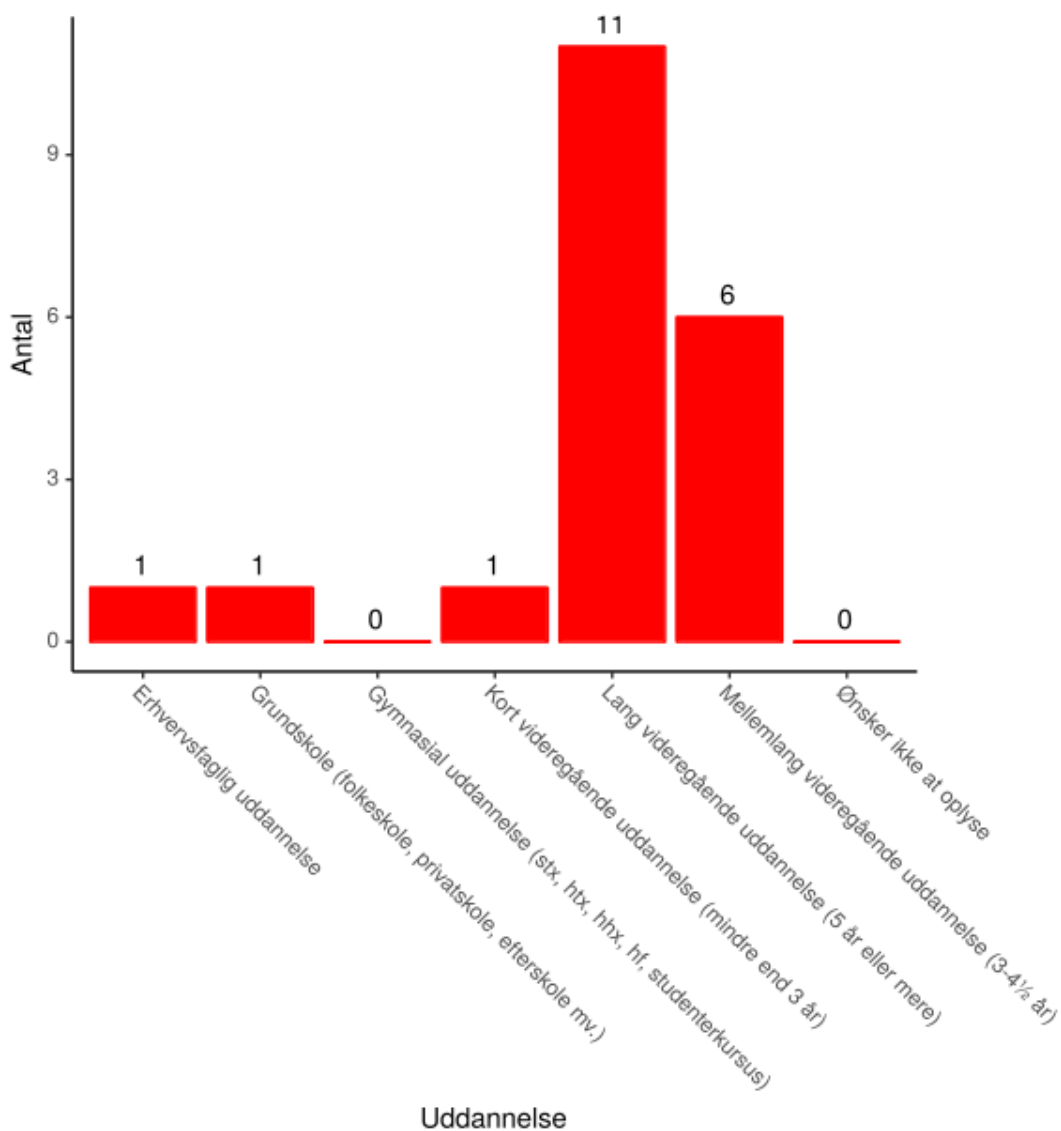
målgruppe, der har besvaret det elektroniske spørgeskema. De data der er indkommet viser følgende:

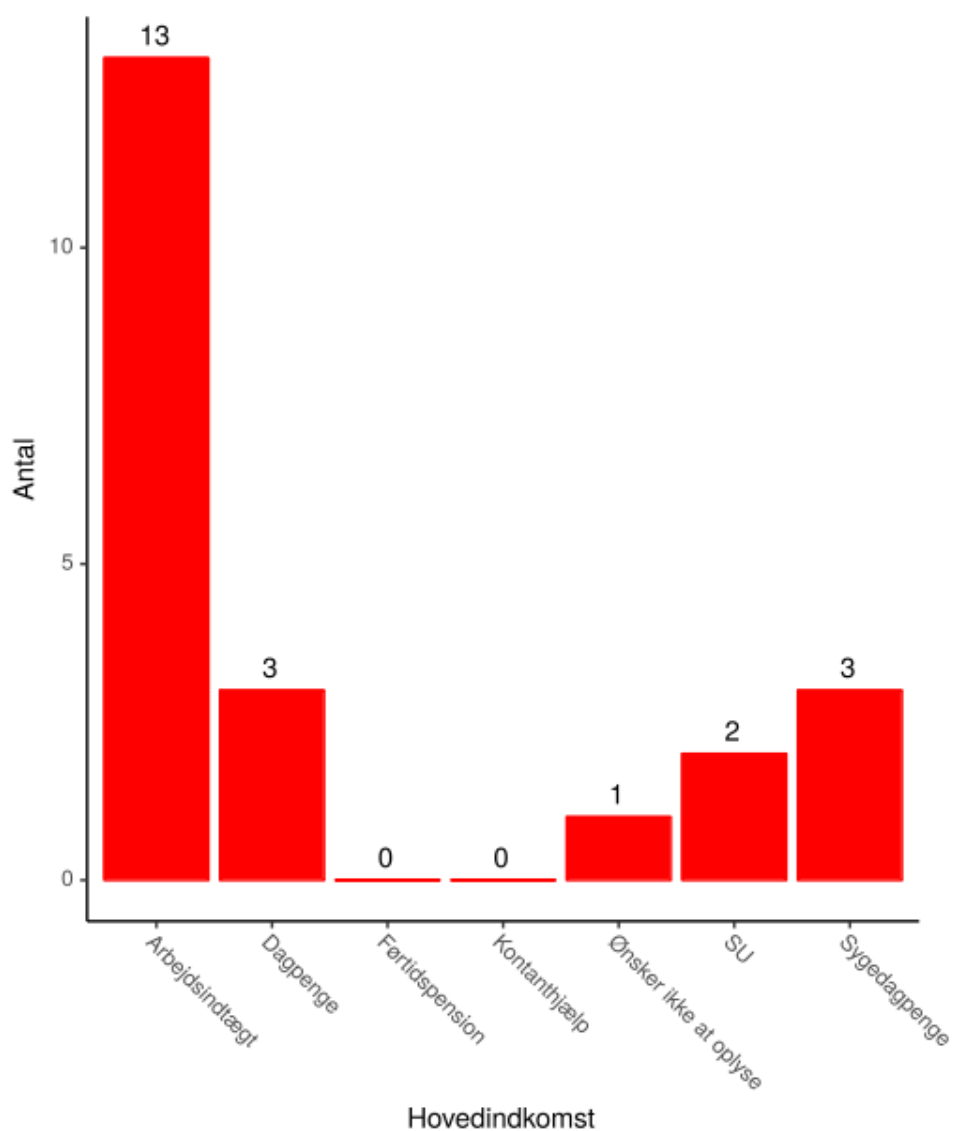
Den dominerende familietype er par med fælles børn, med en gennemsnitlig forældre-alder på 34,8 og børn med en gennemsnitlig alder på 2,4 år. Flertallet har haft en mellemlang eller lang videregående uddannelse, og flertallet har været forsørget af indtægter fra arbejde, med dagpenge som næsthøypigste indkomstkilde. Opgørelse af indkomstniveau er ikke medtaget for 2017, da der kun var 7 besvarelser på dette spørgsmål p.gr.a. omlægning vedr. dette spørgsmål midt i 2017. 9 af familierne havde ingen væsentlige helbredsproblemer; de resterende havde forskellige udfordringer, den mest fremherskende var psykiske lidelser. 11 familier havde ingen kontakt til de sociale myndigheder, de resterende modtog sparring/hjælp fra forskellige repræsentanter, mest hyppigt via. ekstra besøg fra sundhedsplejersken.

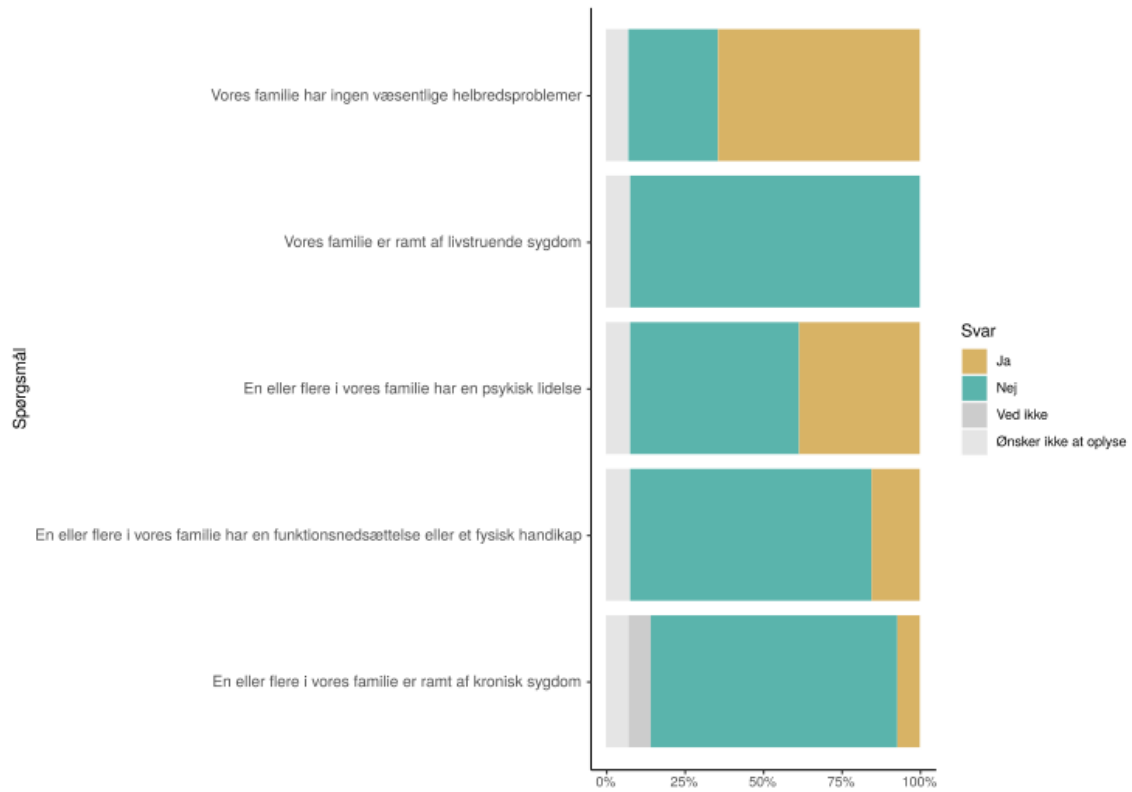
Udvalgte tal fra ovenstående kan ses i nedenstående grafer (bemærk at antallet af besvarelser afviger mellem de enkelte spørgsmål, da det for nogle spørgsmåls vedkommende har været relevant, at begge forældre har svaret):

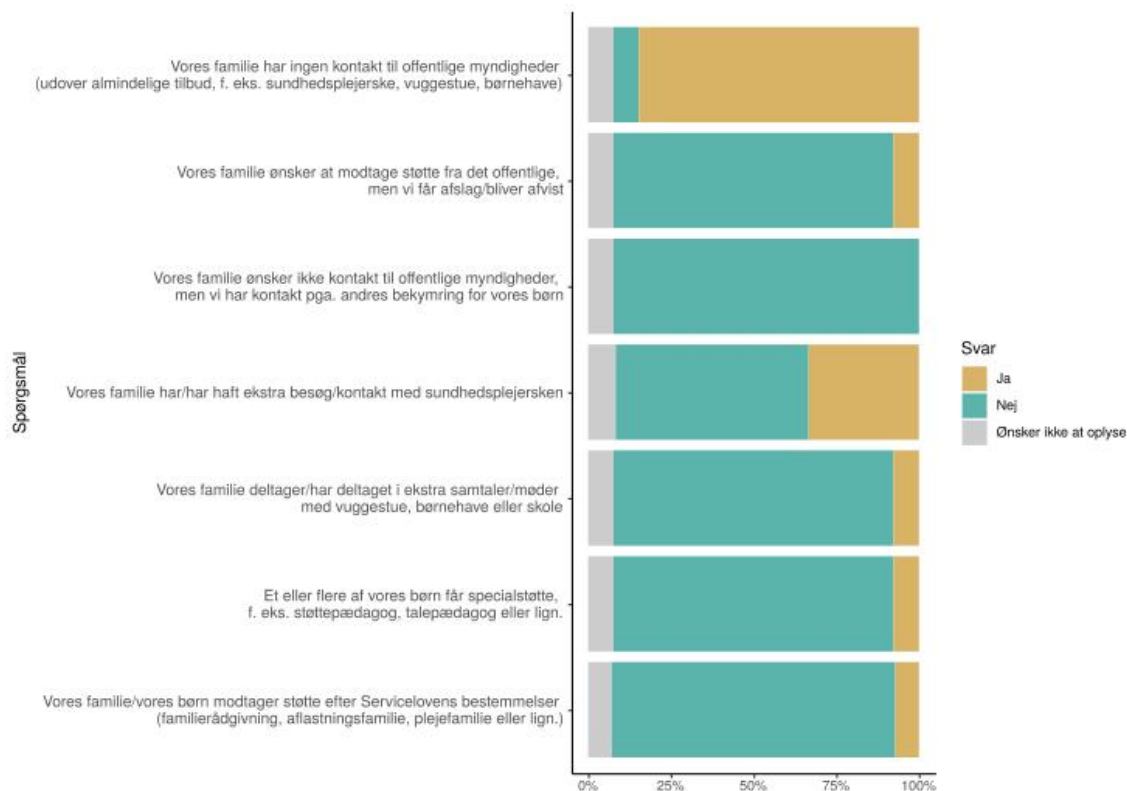

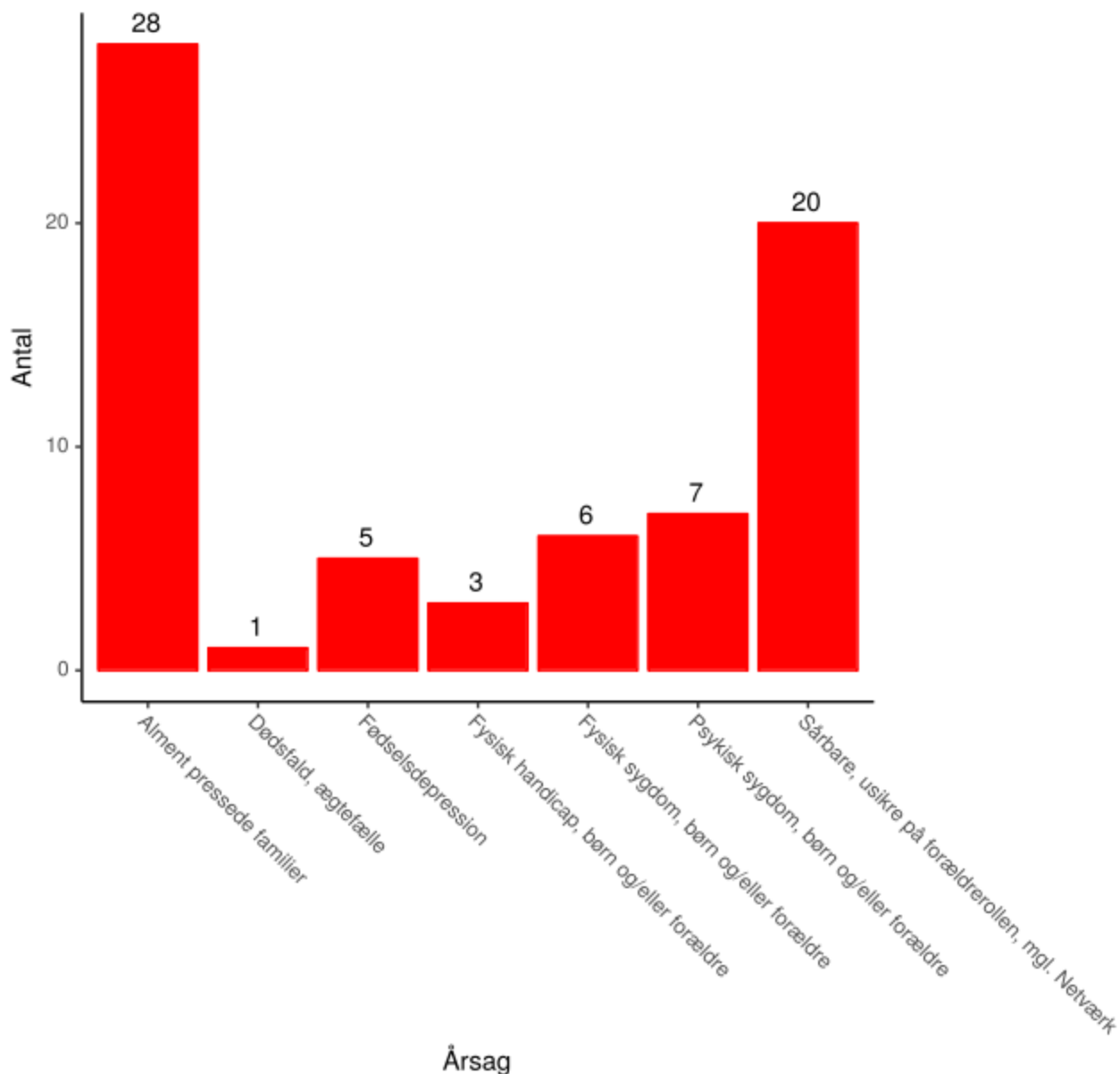

4.2 Aktiviteter i 2018

For alle tal for 2018 bør læser være opmærksom på, at disse repræsenterer de familier, der har fået støtte fra Home-Start i 2018. Her kan den samme familie altså ikke indgå to gange (det gælder også for 2017) - men en familie der modtager hjælp af Home-Start i 2017 kan godt indgå igen i 2018, såfremt familien har fået støtte både i 2017 og 2018. I 2018 fik i alt 70 familier med 137 børn støtte af en frivillig familielevn fra Home-Start, en væsentlig stigning fra 2017. Dette var gjort muligt ved, at der var skaffet midler til ansættelse af en supplerende deltidsansat koordinator (20 timer). I familierne var 39% enlige, de øvrige gift eller samlevende. Familiernes årsager til at søge hjælp var fordelt som illustreret herunder.

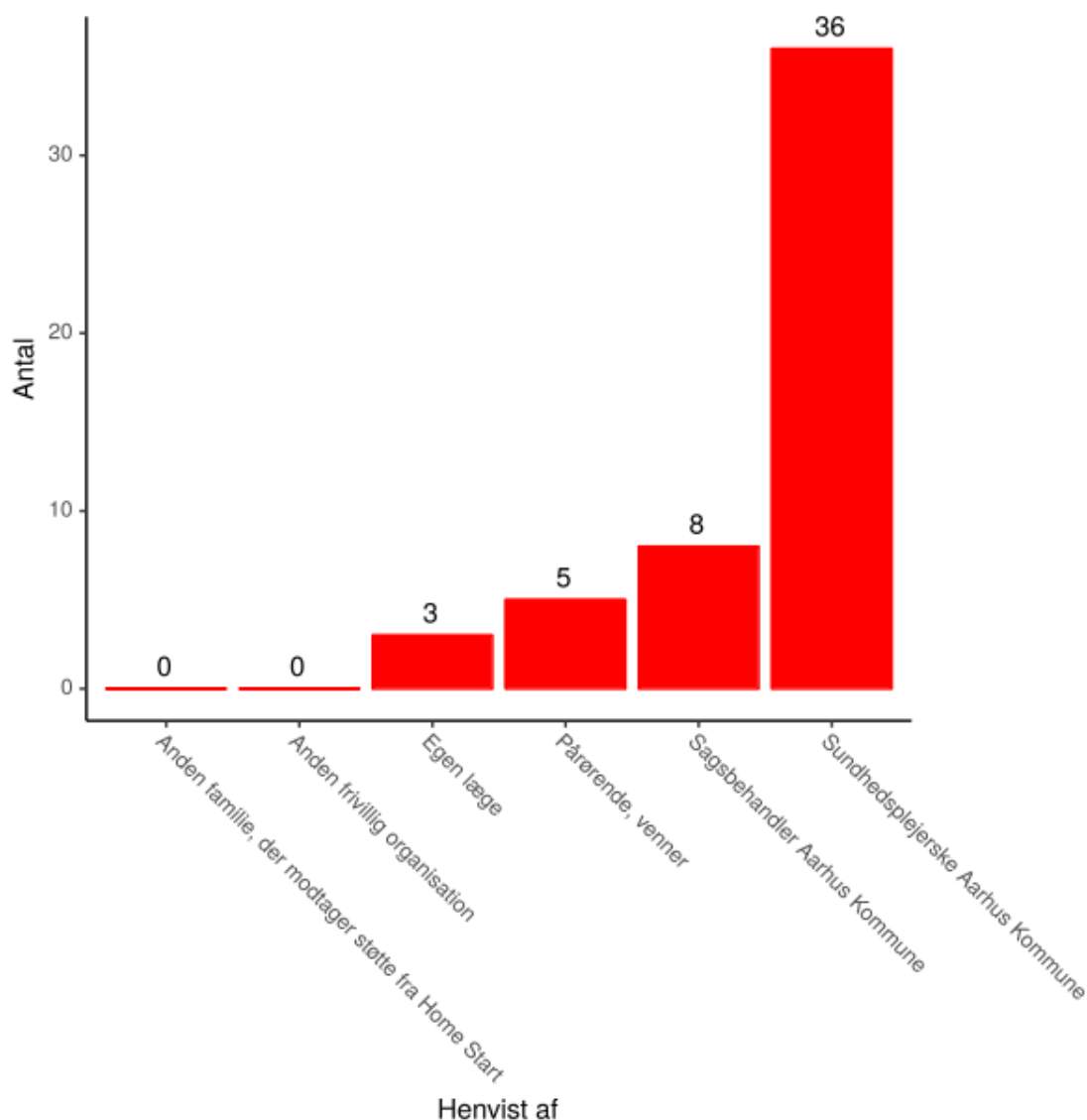

Som det fremgår, har alment pressede familier, en ny kategori siden 2017 der skulle rumme familier med mange udfordringer uden én enkelt dominerende, været den hyppigste årsag til henvendelser, med endnu en bred kategori af sårbare familier der føler sig usikre på forælderrollen på andenpladsen. Familiernes kontaktled til Home-Start var som illustreret herunder:

Som det også var tilfældet i 2017, udgør sundhedsplejerskerne det absolut største kontakttled til Home-Start.

Som i 2017 er en række baggrundsdata på familierne indhentet via en online survey efter afslutning af Home-Start-forløbet. Der er i alt 34 besvarelser på dette skema. Svarene bruges også i 2018 til at danne et billede af den typiske familie vi har hjulpet det år. Selv om der er højere svarprocent i 2018, må der igen tages forbehold i tolkningen af data, da det er vores oplevelse, at det fortsat fortrinsvis er de mest ressourcerstærke af familierne, der har besvaret det elektroniske spørgeskema. Tallene viser følgende:

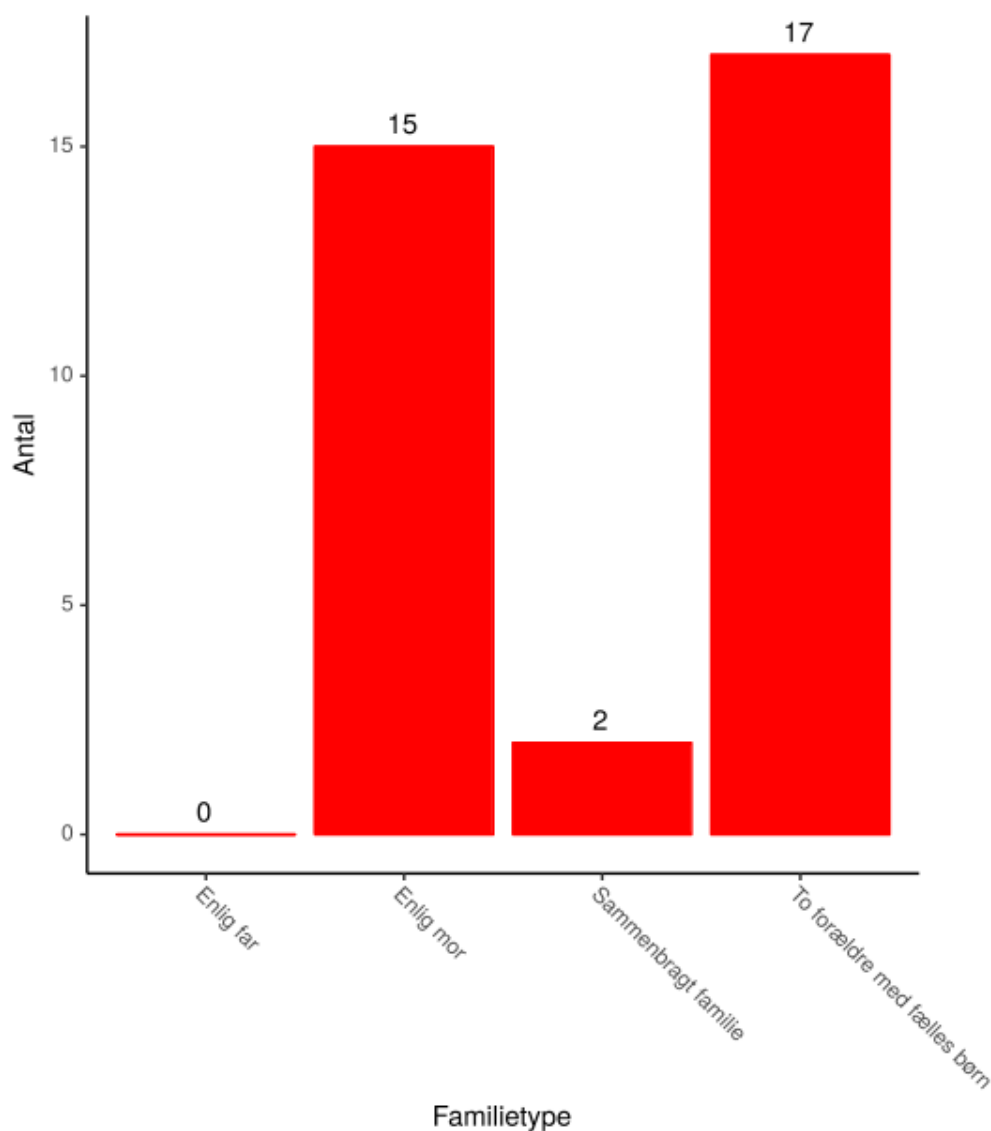
Den dominerende familietype er par med fælles børn, dog er enlige mødre i 2018 næsten lige så hyppige. Den gennemsnitlige forældre-alder er 35 år, og den gennemsnitlige alder på børnene er 2,4 år.

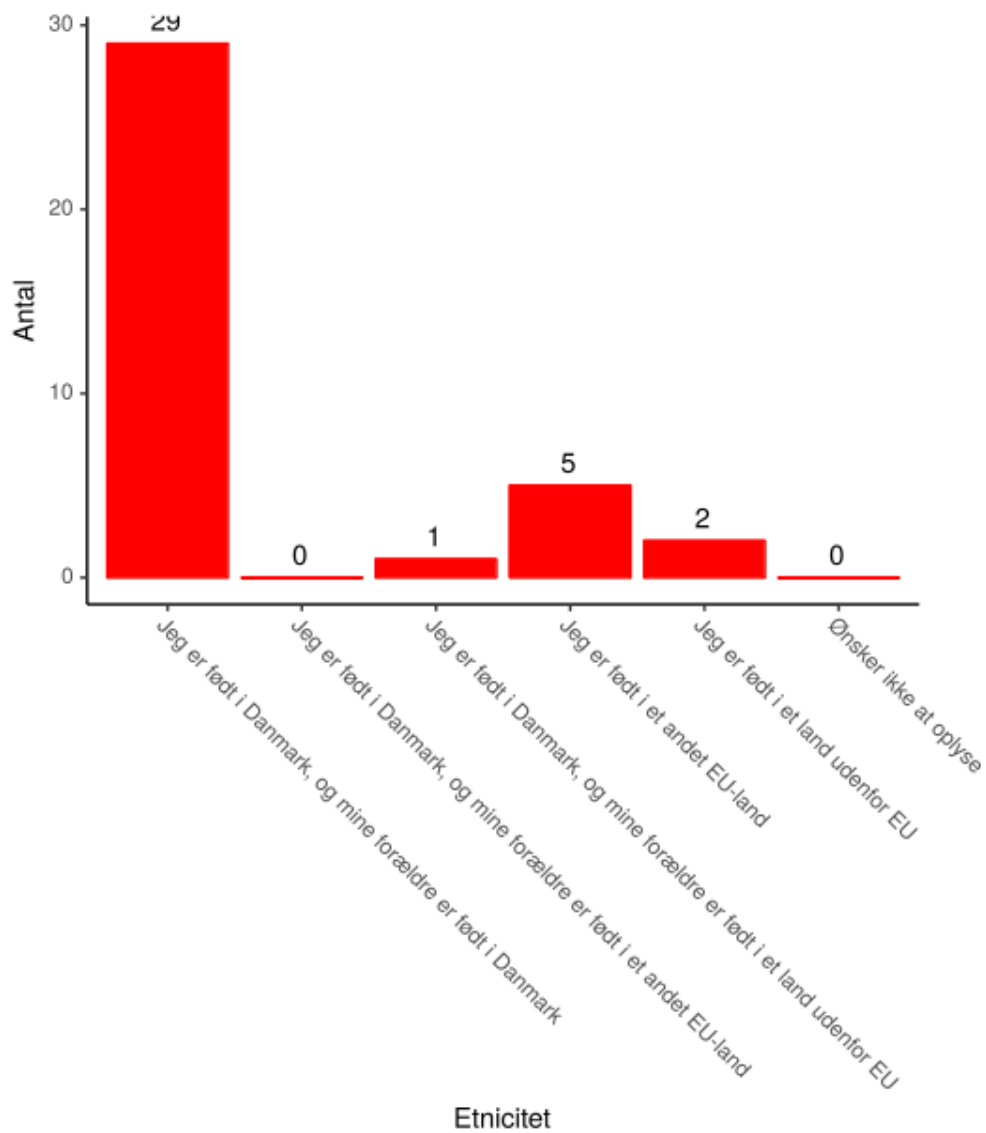

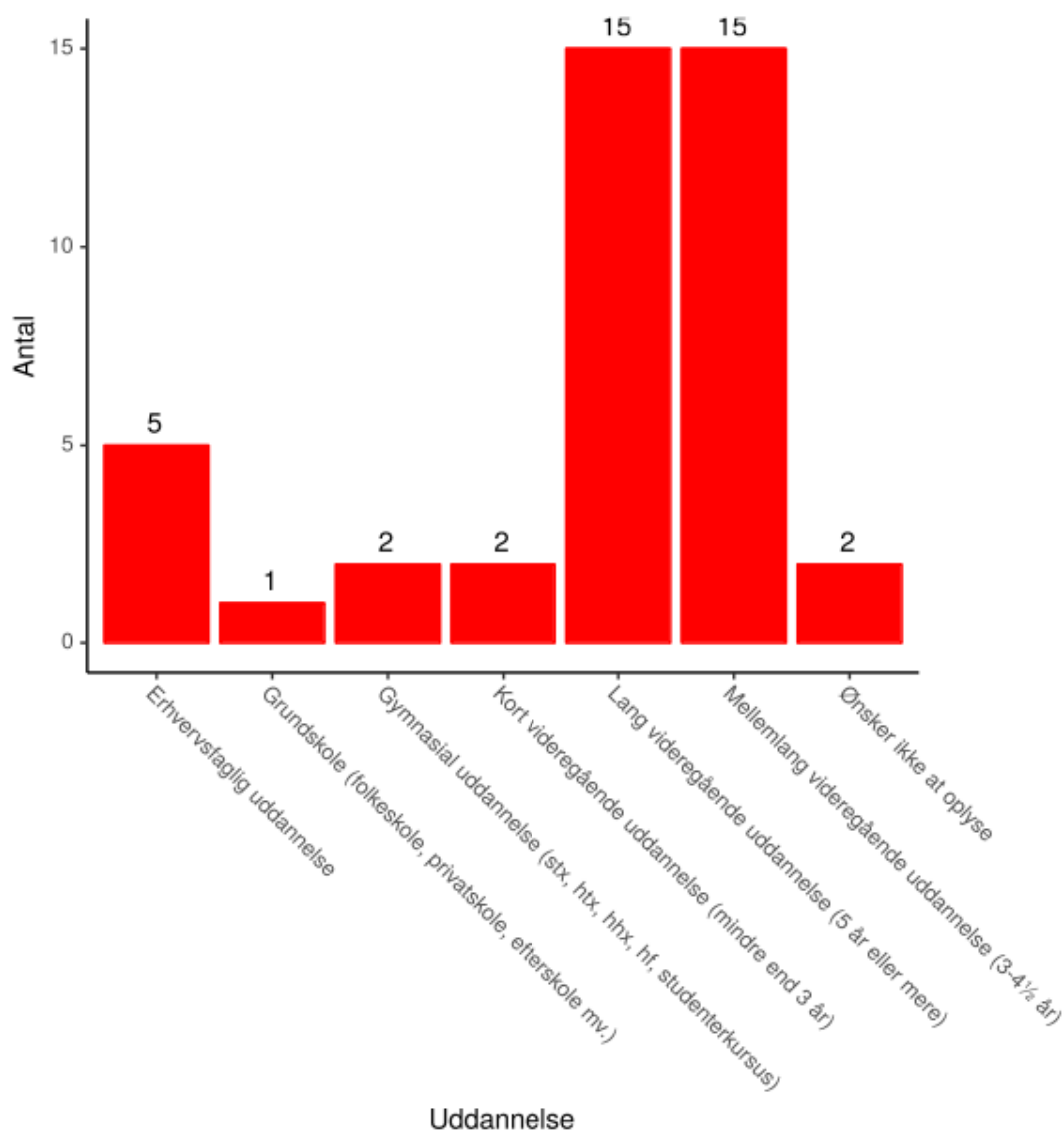

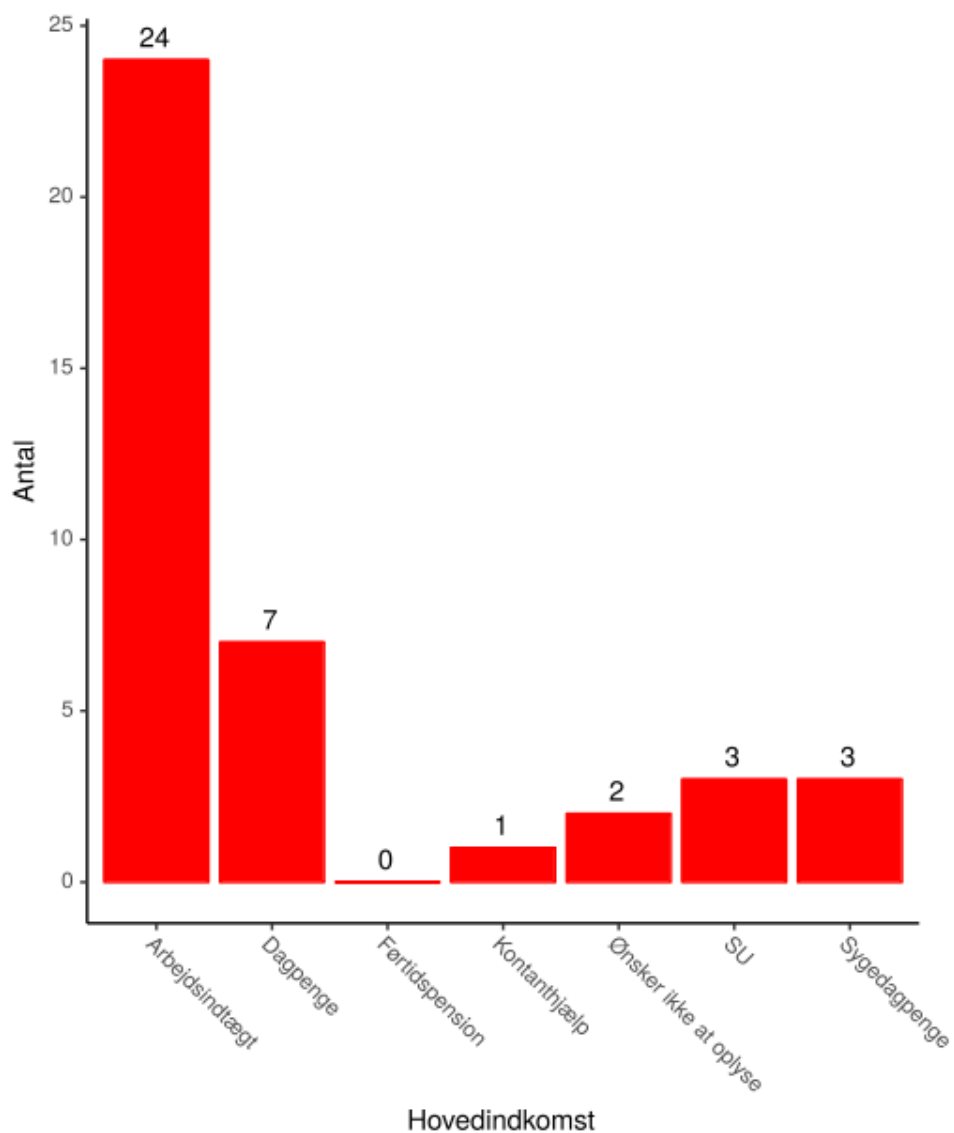
Flertallet har haft en mellemlang eller lang videregående uddannelse, og flertallet har været forsørget af indtægter fra arbejde, med dagpenge som næsthøjest indkomstkilde. De fleste familiers indkomst har ligget mellem 250.000 og 375.000 kr. Den største andel, 17 af familierne, havde et medlem med en kronisk sygdom; herudover havde 14 ingen væsentlige helbredsproblemer og de resterende forskellige udfordringer. Flertallet, 21 familier, modtog ekstra besøg fra sundhedsplejersken og 15 af dem havde ekstra samtaler med vuggestue, børnehave eller skole.

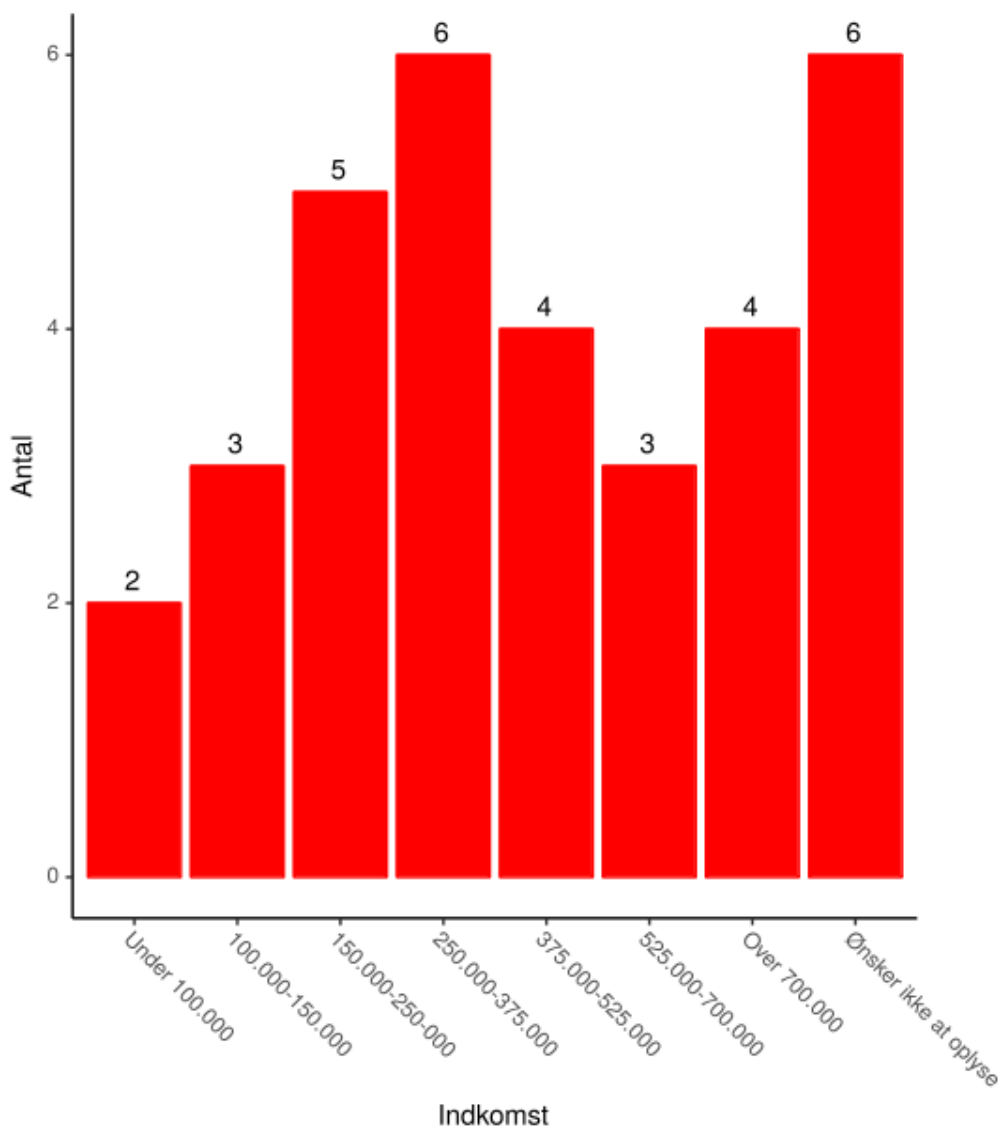
Udvalgte tal fra ovenstående kan ses i nedenstående grafer:

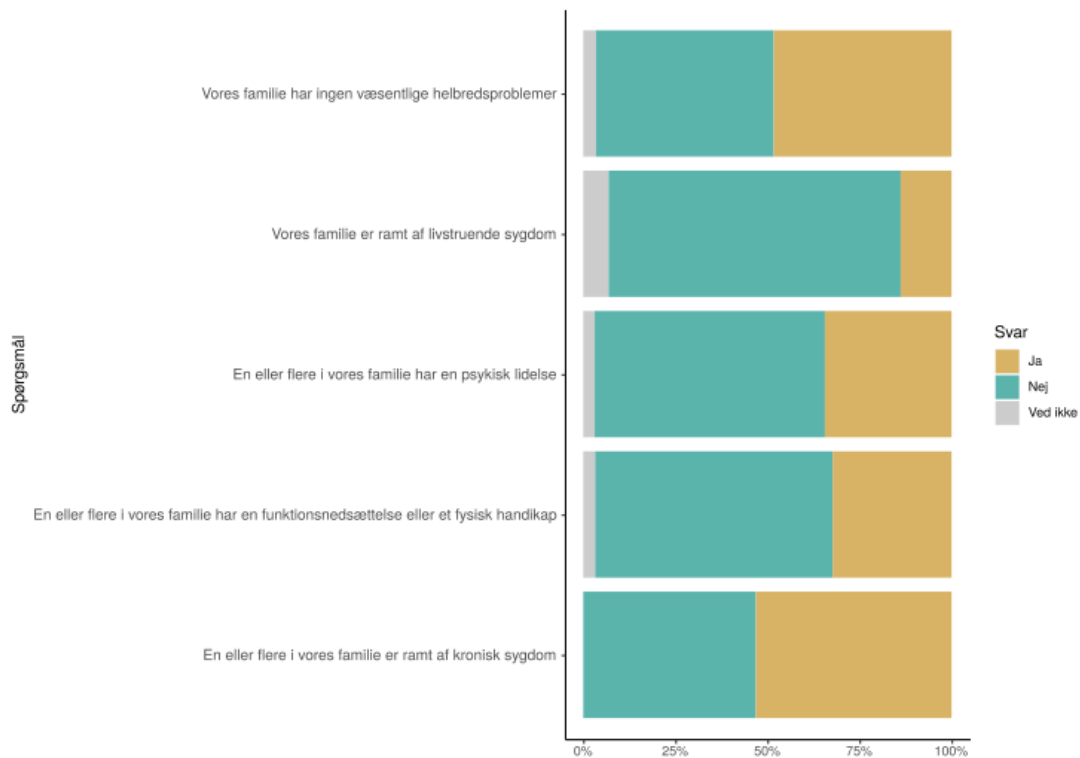

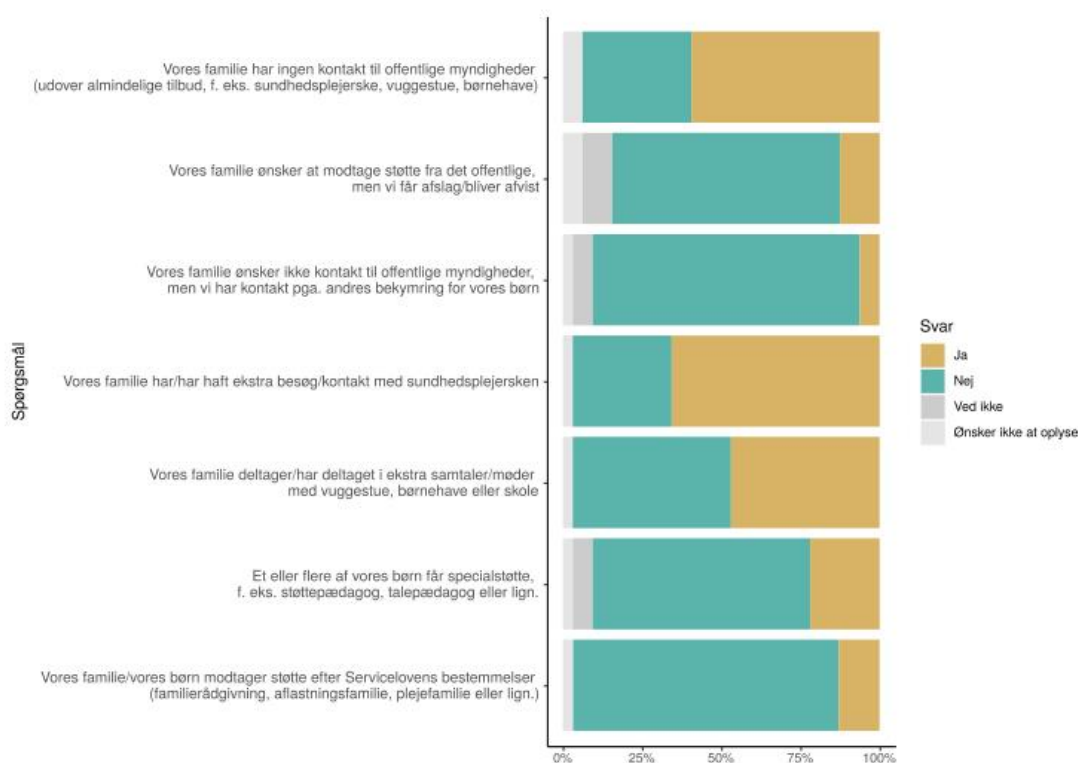

4.3 Krydsanalyser og yderligere baggrundsdata

Af aftalen mellem Home-Start og Aarhus Kommune fremgik det, at vi ville lave en række krydsanalyser mellem baggrundsdata på familierne samt vores evalueringer for at blive klogere på vores målgrupper og derudfra kunne videreudvikle vores koncept. I lyset af den ny lovgivning omkring persondata har vi imidlertid valgt ikke at dele personhenførbare id-oplysninger på de enkelte familier på tværs af lokale og nationale databaser. Derfor kan vi desværre ikke levere krydsanalyserne som forventet. Vi har imidlertid ud fra de data, der er registreret om vores familier, i de ovenstående afsnit forsøgt at give et overblik over hvem de er og deres leveforhold.

5. Resultater af effektevalueringen

Som beskrevet i den indgåede aftale med Aarhus kommune, har Home-Start gennemført en før- og efter-måling hos alle familier, der har modtaget hjælp, samt en måling af familiens oplevelse af Home-Starts indsats. Resultaterne gennemgås her.

Der er på nuværende tidspunkt 29 familier der har svaret på både før- og efter-skemaet. Sammenlignet med det antal familier, Home-Start hjælper i øjeblikket, som tidligere nævnt 57 familier i 2017 og 52 i 2018, kan 29 familier i undersøgelsen synes lavt. Dette skyldes to ting:

- En del af de familier, som Home-Start har hjulpet, har haft brug for hjælp noget længere end det obligatoriske halve år; de er således opstartet inden Home-Start og kommunen var blevet enige om en evalueringsstrategi.
- Home-Start har, i forbindelse med udskiftning af personale, desværre været ude for, at bestyrelsens ønsker til evaluering ikke blev efterlevet, og nogle familier derfor ikke er blevet spurgt til begge evalueringer.

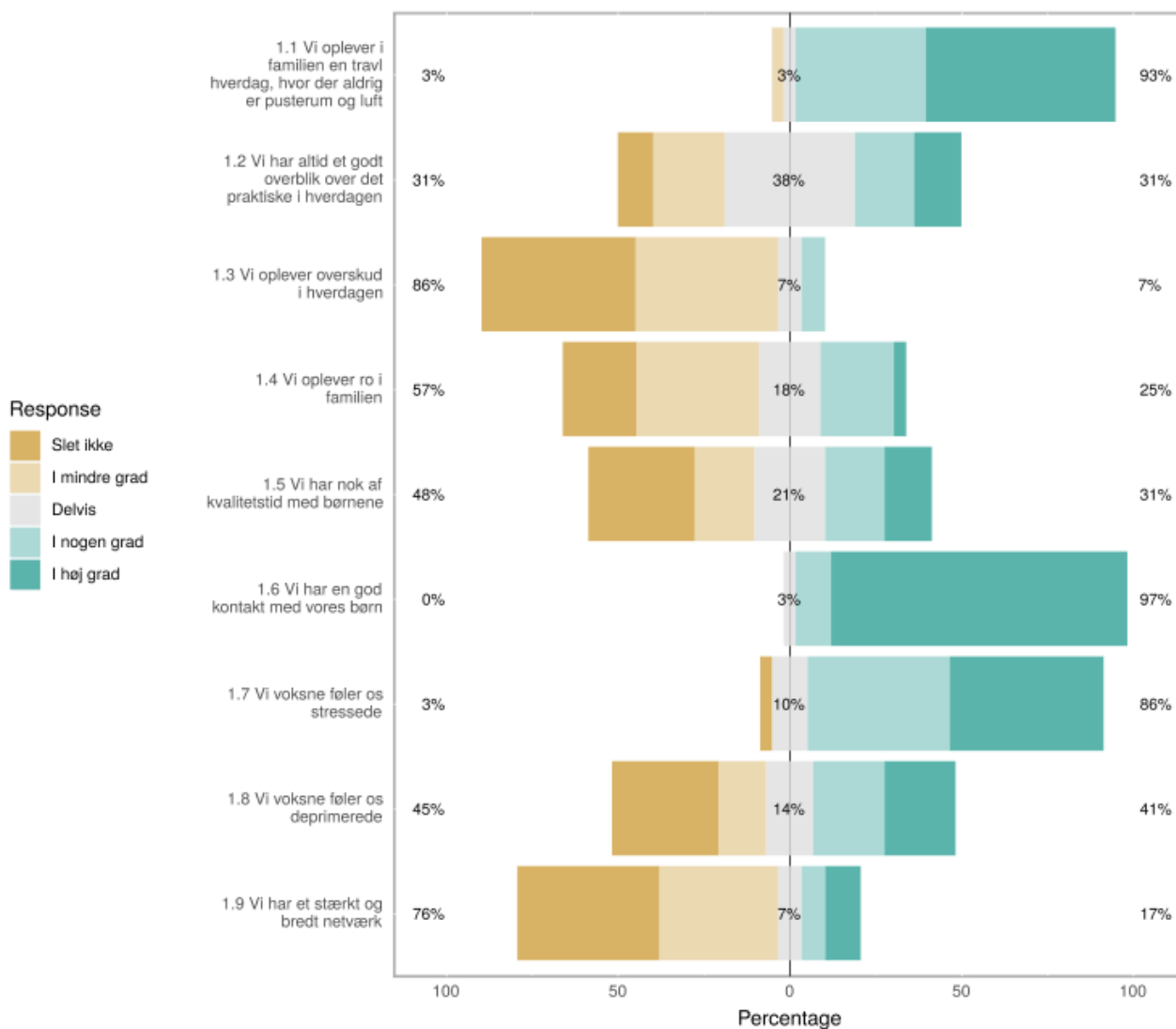
De tal, der præsenteres her, bygger kun på familier der både har udfyldt før- og efter-evaluering.

Alle besvarelserne og opgørelse af forskelle mellem før- og efter-målingerne er opsummeret i figurerne herunder.

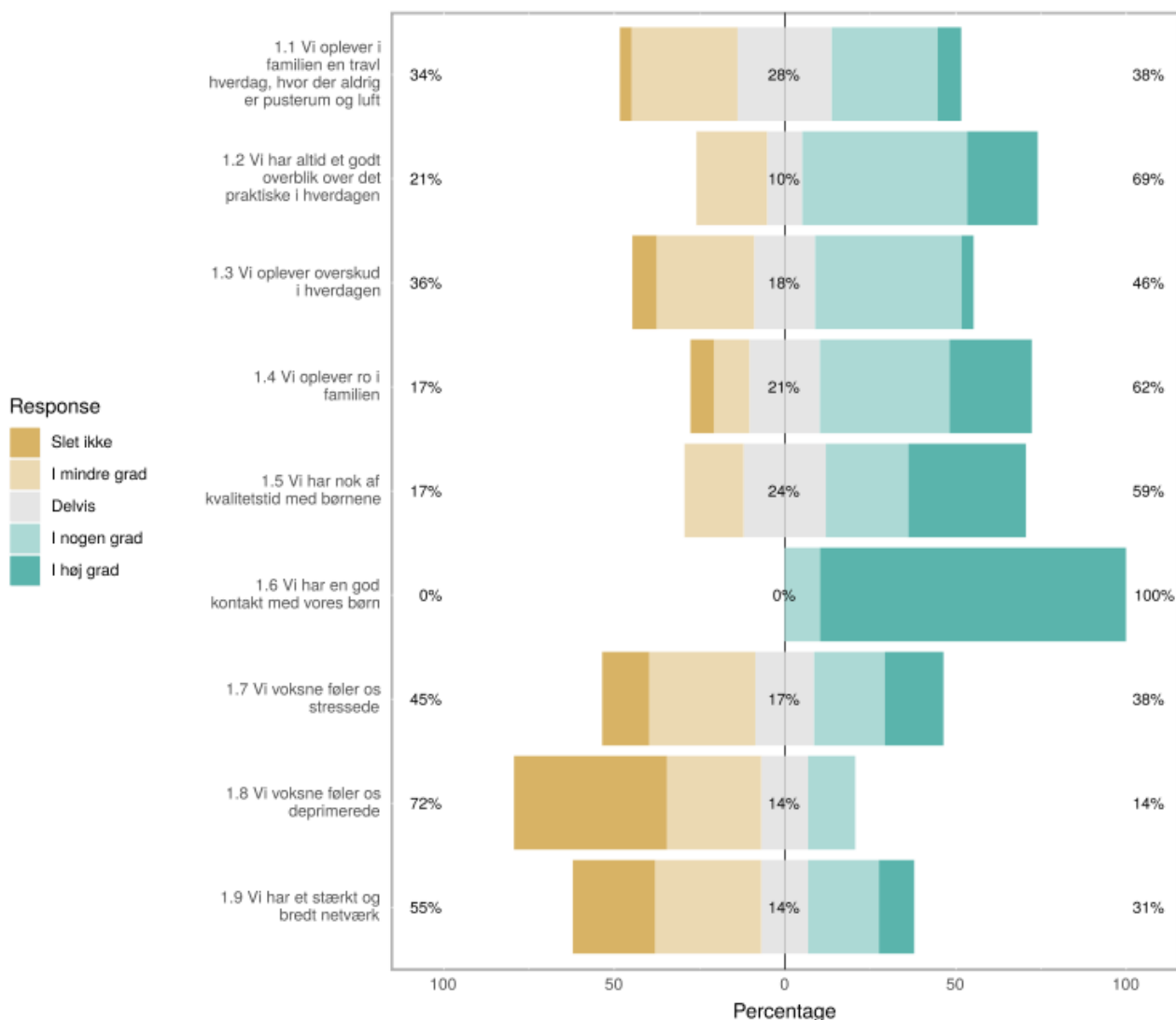

Før Home Start

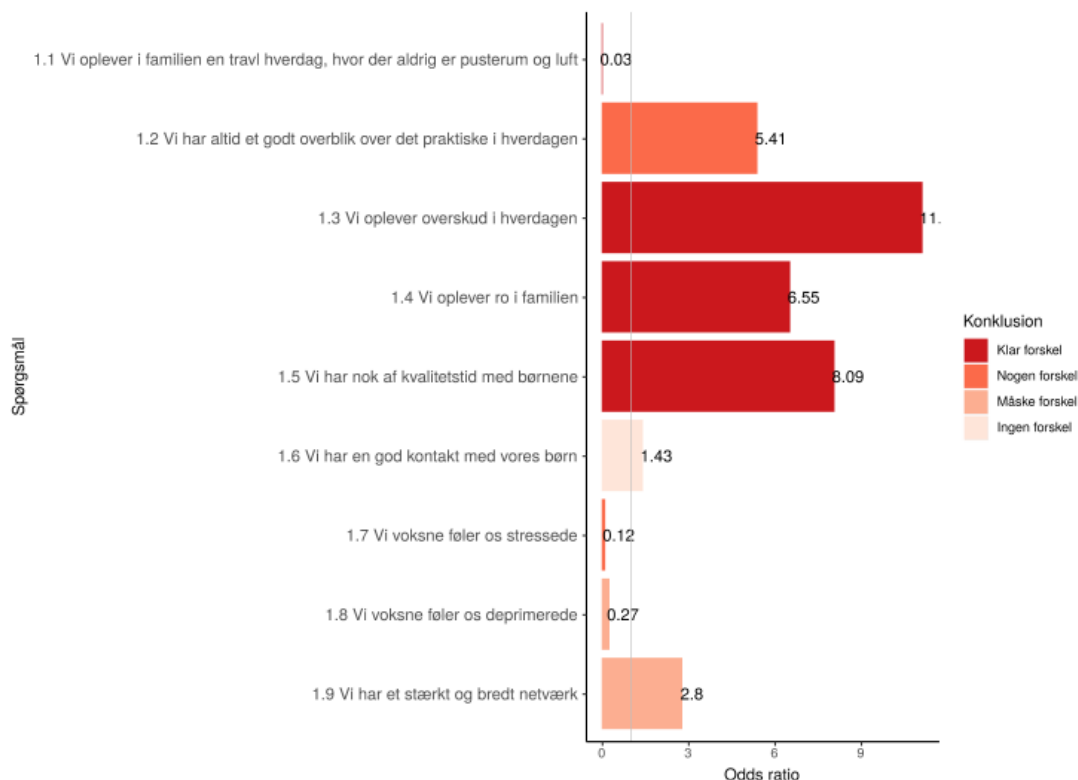
Efter Home Start

For hvert enkelt spørgsmål er det desuden testet, hvor sandsynlige forskellene mellem før- og eftermålingerne er, hvis familierne ikke havde oplevet en egentlig større forandring mellem målingerne. **Dette svarer til de statistiske tests der anvendes i videnskabelig litteratur. Alle resultater viser en forandring i positiv retning, bortset fra spørgsmål 1.6 der går på forældrenes kontakt med deres børn - den er uforandret høj både i før- og efter-besvarelserne.**

Testene og deres resultater er opsummeret i figuren herunder og de bagvedliggende modeller, tal og antagelser og begrænsninger behandles i bilaget med beskrivelse af metode og datagrundlag.

Figuren sammenligner styrken af evidens for en given forskel fra før til efter (farven på pindene) samt estimerer for denne forskels størrelse. Tallene kan forstås således for fx spørgsmål 1.3 om overskud i hverdagen: når en familie går fra før- til efter-besvarelsen, så er odds for at familien vælger "I høj grad" i skemaet 11 gange større. For alle resultater under 1 (alle resultater lavere end den grå linje) er fortolkningen, fx for spørgsmål 1.1 om en travl hverdag: når en familie går fra før- til efter-besvarelsen, så er odds for at familien vælger "I høj grad" i skemaet 97% mindre end før.

Testene viser stærk evidens for en forskel for spørgsmålene om en travl hverdag, overskud i hverdagen, ro i familien og kvalitetstid med børnene, nogen evidens ift. overblik over det praktiske og følelsen af stress og svag evidens ift. følelsen af depression og styrken af netværk.

Læseren bør dog være opmærksom på modellerne, deres styrker og begrænsninger og begrænsningerne af vores evaluering som sådan, når resultaterne fortolkes - se igen bilaget om metode og datagrundlag.

Formålet med spørgsmålene var at vurdere, hvorvidt familiernes situation havde gavn af Home-Starts indsats ift. 4 succeskriterier; disse vil herunder blive gennemgået ét for ét ud fra data.

Succeskriterie 1: Forældre oplever mere ro og overskud

Spørgsmål 1.1, 1.3, 1.4 og 1.7 om travlhed, overskud, ro og stress viser alle positive forandringer, og også alle klar eller nogen evidens i de statistiske tests. Familierne rapporterer altså en tydelig, positiv forskel på dette område.

Succeskriterie 2: Forældre oplever bedre kontrol og overblik over eget liv og beslutninger

Spørgsmål 1.2 om, hvorvidt familierne har et godt overblik i hverdagen, viser en positiv udvikling, hvor der fra før til efter helt forsvinder besvarelser med "Slet ikke" og specielt andelen af "I nogen grad"-besvarelser stiger. Den statistiske test viser nogen grad af evidens for en forskel. Familierne rapporterer altså en positiv forskel på dette område.

Succeskriterie 3: Familien oplever større tryghed og trivsel

Familiens oplevelse af tryghed adresseres pt. ikke specifikt i spørgeskemaet. Trivsel, her fortolket som spørgsmål 1.5, 1.6, 1.8 og 1.9 om kvalitetstid og kontakt med børnene, følelse af depression og styrken af familiens netværk, viser forbedringer bortset fra på spørgsmålet om kontakt med børnene, der er uforandret positivt på både før- og efter-målingen. Svar i "Slet ikke"-kategorien er forsvundet fra spørgsmålet om mængden af kvalitetstid, og gruppen af "I høj grad" er vokset, og der er stærk evidens for en forskel. For både spørgsmålene om depression og netværk viser testene nogen usikkerhed i forhold til en effekt. Den retning, man får indtryk af, er imidlertid positiv: kategorien "Slet ikke" er vokset ift. at føle sig deprimeret og kategorien af "I høj grad" helt forsvundet. Ift. styrken af familiens netværk er forandringerne også positive, men små. Familierne rapporterer altså en positiv forskel på områderne, særligt tydeligt ift. mængden af kvalitetstid, og positive, men mindre sikre tendenser ift. følelse af depression og styrken af familiens netværk.

Succeskriterie 4: Forældre har tillid til og gør brug af andre tilbud, både offentlige og frivillige

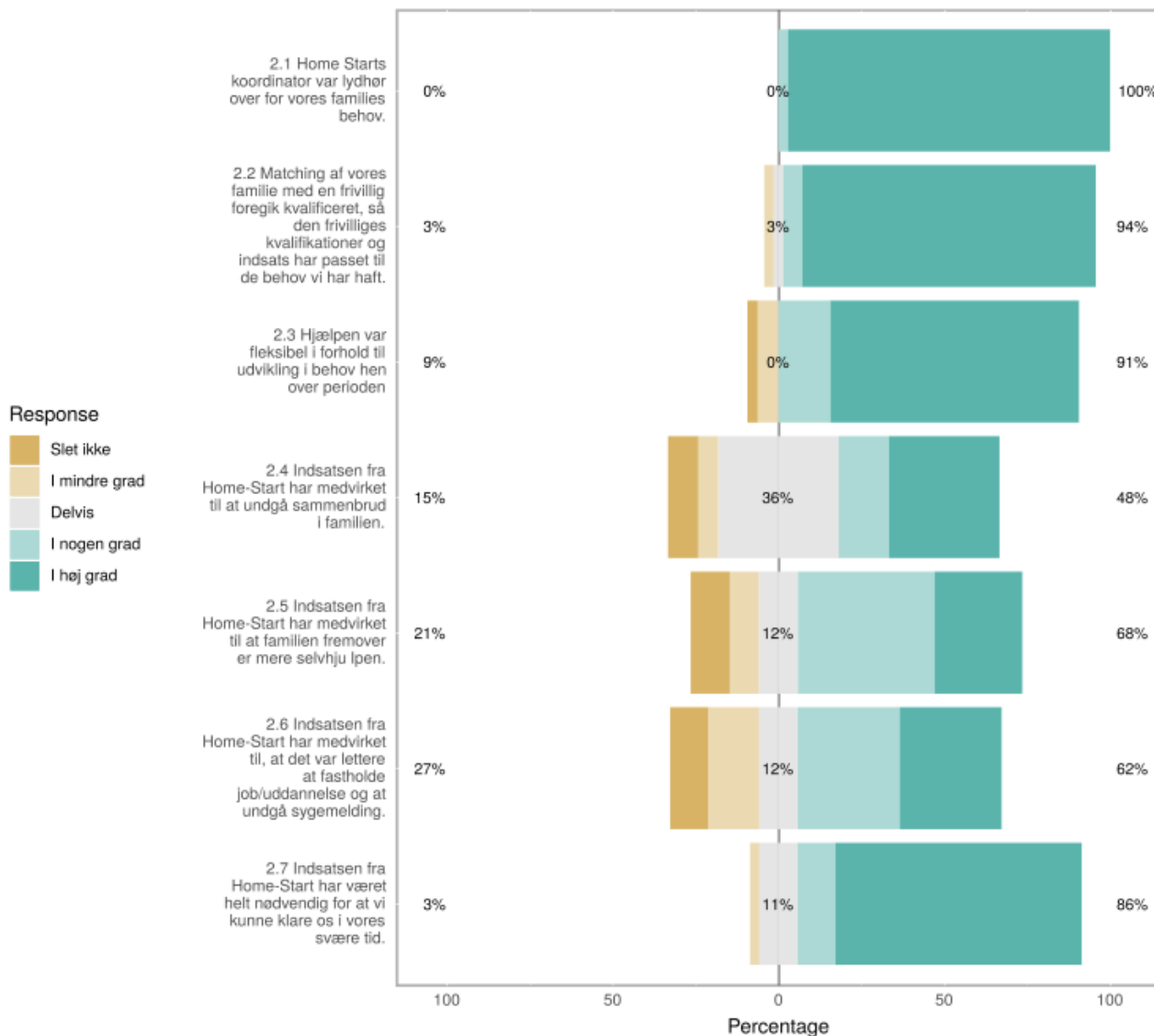
Dette kriterie afklares ikke i spørgeskemaet.

6. Oplevelsen af Home-Start

Et spørgeskema med 7 spørgsmål om *oplevelsen* af samarbejdet med Home-Start og *resultatet* af indsatsen, samt med mulighed for supplerende kommentarer blev stillet til alle familier efter et forløbs afslutning. 22 familier har svaret på spørgsmålene. Alle besvarelserne er opsummeret i figuren herunder.

Spørgeskemaet har adresseret Home-Starts rolle i graden af lydhørhed over for familiens behov, valget af frivillig, fleksibiliteten i indsatsen, hvorvidt indsatsen har medvirket til at undgå sammenbrud i familien, forbedring af familiens selvhjulpent, evnen til at fastholde job og undgå sygemelding, samt hvorvidt indsatsen har været helt nødvendig for at klare sig igennem familiens situation.

Ift. lydhørhed svarer 97% af familierne så positivt som skemaet tillader.

Ift. indsatsens fleksibilitet, indsatsens nødvendighed og kvaliteten af matchning af frivillig til familien svarer mere end 70% af familierne så positivt som skemaet tillader. Også her altså stor enighed i, at

Home-Start lever op til intentionerne.

Ift. graden af selvhjulpethed og fastholdelse af job samt undgåelse af sygemelding svarer mere end 60% af familierne det mest eller næstmest positive, som skemaet tillader. Familierne rapporterer altså væsentlig enighed i, at Home-Start har levet op til sine intentioner på disse punkter.

Ift. hvorvidt indsatsen fra Home-Start har medvirket til at undgå sammenbrud i familien rapporterer 45% af familierne overvejende enighed, 36%, rapporterer delvis enighed og en mindre del, 15%, er ikke enige i dette udsagn. Der er således større spredning af familiernes holdninger til dette udsagn sammenlignet med de øvrige.

Opsummerende har familierne erklæret sig enige i, at Home-Start har levet op til sine intentioner på alle dimensioner, som vi har spurgt til. Der findes dog større spredning i familiernes holdning til, hvorvidt Home-Start har medvirket til at undgå sammenbrud i familien. Dette kan fortolkes på mange måder. Vi observerer selv følgende: Først og fremmest er det, at undgå et sammenbrud i en familie, et ambitiøst mål. Vi finder det derfor meget positivt, at over 80% af familierne mener, Home-Starts indsats delvist, i nogen grad eller i høj grad har medvirket til dette.

Dernæst er ikke alle i vores målgruppe truet af decideret sammenbrud – og vil alene af den grund ikke kunne svare ja til dette spørgsmål. Hvad angår de familier, der faktisk er i risiko for deciderede sammenbrud, antager vi, at de sandsynligvis har brug for anden og mere hjælp, end den som Home-Start kan tilbyde, og at vores tilbud derfor ikke hverken kan eller skal løse den opgave - alene. Det at vi delvist bidrager, er derfor i overensstemmelse med vores egen ambition.

Ud fra ovenstående er familiernes besvarelse således i overensstemmelse med vores egen selvforståelse. Vi er naturligvis glade for og stolte over, at så stor en del af familierne mener, at både koordinators lydhørhed, den frivilliges relevans og interventionens effekt fuldt ud lever op til vores intentioner om at hjælpe småbørnsfamilier med udfordringer.

I skemaet fik alle familier også mulighed for at skrive, hvad de tænkte der ville være sket hvis Home-Start ikke havde været involveret. Et udpluk af besvarelserne er gengivet herunder:

- Det ville jeg ikke kunne have overskuet.
- Mere tid med hinanden. Overskud til børnene.
- Jeg havde sandsynligvis "ramt bunden" og endt med en sygemelding på stress/depression. Har svært ved overhovedet at tænke på hvad der var sket med mine piger.
- Det kunne have resulteret i en sygemelding fra job.
- Tryghed ved at hun kommer. Rumme os i familien. Ekstra hænder den dag - bad - varm mad - give noget af sig selv. Gensidig tillid - komme til at hjælpe.
- Det tør jeg slet ikke tænke på. Vi er meget taknemlig for den hjælp vi har fået. Og dejlig indsats der har været omkring vores børn.
- Sygemelding - svært at vide. Ville betyde, jeg ikke havde færdiggjort min bachelor og ikke pt. var i arbejde.
- Er svært at gætte, men vi var som familie så ramt - er nu i job og har det godt.
- Fantastisk organisation.
- Vi skulle nok have bedt om hjælp tidligere. Er nu kommet så godt videre.
- Godt og et fantastisk koncept, hvor man kan få den hjælp, man selv ønsker.

- Bare så taknemmelig.
- Kunne deltage i gruppeforløb for fødselsdepr. Mødre.
- Svært at sige, men det har været en stor hjælp.
- Det havde været rigtigt hårdt at komme igennem de måneder.
- Svært at skulle klare de mange daglige udfordringer - ombygning af hus, uddannelse med 2 timers kørsel 3x om ugen. Kunne være gået ud over det.
- Skete så stor bedring af vores situation, så uoverskueligt at tænke på, at vi ikke havde fået hjælp fra Home-Start.
- Ved ikke - havde måske stadig været sygemeldt Svært at sige - men vi havde som familie været ude i en situation hvor alt faldt fra hinanden.

Vi fortolker de indkomne besvarelser som en blanding af taknemmelighed og udtryk for, at familierne har opfattet vores hjælp som værdifuld i deres situation.

7. Læring af den kvantitative evaluering

Vi noterer os at:

- Søgningen til Home-Start og presset på vores medarbejder er stigende - nye tal (ikke nævnt tidligere i rapporten) viser, at vi for nuværende har måttet afvise 15 familier, der har kontaktet os, idet vi har valgt at undlade at tilbyde dem en "ønskelisteplads", som vi alligevel ikke kunne honorere inden for en rimelig tid.
- En stor andel af vores familier har som årsag til at søge hjælp og støtte mange udfordringer uden én enkelt dominerende, ligesom flere erklærer sig som sårbare, usikre på egen forælderrolle og med manglende netværk. Psykisk sygdom fylder stadig meget som en del af udfordringerne i mange familier.
- Sundhedsplejerskerne er familiernes primære kontaktled til Home-Start

Det første forhold vil blive et diskussionspunkt i vores samarbejde med kommunen og andre mulige donorer - vores målsætning er naturligvis, at vi i fællesskab skal sørge for et Home-Start, der har en kapacitet, der kan modsvare det antal familier, der har behov for hjælp og støtte fra os. Et behov, som er dokumenteret bl.a. i kraft af de fortsat mange henvendelser via sundhedsplejen.

Ift. de øvrige pointer vil vi i bestyrelsen drøfte, hvordan vi som organisation kan få gjort flere faggrupper bekendt med, hvad vi har at byde på. Der er ikke indikationer i evalueringen på, at hverken familier eller frivillige har oplevet områder, hvor Home-Starts frivillige ikke er klædt godt nok på til opgaven - men vi vil naturligvis huske forælderrollen og omgang med familier med mangeartede og sommetider komplekse problemstillinger, samt særligt udfordringer i arbejdet med familier, hvor psykisk sygdom er en del af udfordringerne, når vi skal vælge fremtidige emner til uddannelsesarrangementer (jf. også sidste afsnit i den kvalitative evaluering).

Omkring effekten af vores arbejde noterer vi os:

- Stor effekt på familiens liv ift. ro og overskud
- God effekt på familiens liv ift. kontrol og overblik
- Effekt på væsentlige parametre ift. familiens trivsel
- Manglende viden om familiens oplevelse af tryghed ift. evaluering af vores tredje succeskriterie (se afsnit 4)
- Begrænset effekt af vores intervention ift. familiens netværk

Vi er i Home-Start stolte af at se gode effekter af vores arbejde på meget vigtige dele af vores succeskriterier. I forhold til målet om styrkelse af familiens netværk, er det ikke en overraskelse, at der ikke har kunnet påvises stor positiv effekt. Tidligere undersøgelser på landsplan har vist det samme billede. Det er vores vurdering, at det hænger sammen med primært to ting: For det første er skabelsen af netværk ikke de frivillige familievenners højst prioriterede opgaver i familierne, og for det andet er et normalt forløb på 6-9 måneder for kort tid til at skabe og udvikle sådanne netværk.

I forhold til oplevelse af følelse af tryghed i familierne kan vi i samarbejde med kommunen overveje en tilføjelse til spørgeskemaet.

Omkring tilfredsheden med vores arbejdsmetoder noterer vi os:

- Generelt stor tilfredshed med vores ansatte og frivillige
- Stor betydning af vores indsats for familierne
- Vi yder et væsentligt bidrag til at undgå sammenbrud i de familier, vi hjælper - men løser ofte ikke opgaven alene

8. Kvalitativ evaluering

Opsamling af interviews med frivillige og familier

Som en del af den samlede evaluering af Home-Starts indsats i perioden 2016-18 har en af koordinatorene i Home-Start gennemført en række kvalitative interviews med udvalgte frivillige og familier. For at komme et spadestik dybere i forståelse af det frivillige arbejde og indsatsen, er der gennemført en særlig undersøgelse af nogle af de støtteforløb, hvor det opleves, at familierne har haft særlige udfordringer, eller hvor forløbet er blevet afbrudt.

I forhold til **metoden** kan det nævnes, at 6 frivillige og 3 familier er blevet interviewet i løbet af januar 2018. Alle, som det lykkedes at komme i kontakt med, har sagt ja til at deltage i interviewet. Der er ikke søgt sammenfald mellem familiernes og de frivilliges cases. Der er dog tale om sammenfald i én case. Alle er interviewet med afsæt i enslydende interview-guide. Alle interviews blev afsluttet med en kvantitativ tilfredshedsmåling.

Formålet med den kvalitative evaluering er sammen med de øvrige evalueringselementer at give Home-Start Aarhus værdifuld viden i forhold til mulig udvikling, målretning og forbedring af indsatsen med frivilligstøtte i småbørnsfamilier i krise.

Resultaterne nedenfor er valgt afrapporteret med fokus på opsamling af udfordringer illustreret gennem case-eksempler og beskrivelse af udviklingspotentialer. Denne beskrivelse indledes med en kort opsamling af tilfredshedsmåling gennemført i forbindelse med interviewene.

Til trods for at der er tale om 'problemcases', har både familier og frivillige i tilfredshedsmålingen overordnet vurderet, at der er sket nogen positiv forandring, og ingen har svaret, at de oplever en forringelse ift. før-situationen. De samlede svar ses nedenfor.

Tallene 1-4 står for:

- 1 - forringelse ift. situationen før Home-Starts indsats
- 2 – ingen forandring/resultat
- 3 – nogen positiv forandring/resultat
- 4 – meget positiv forandring/resultat

Frivillige vurderer

Spørgsmål	Svar				
	1	2	3	4	Ved ikke
Har familien fået mere selvtillid, ro og overskud	0	2	4	0	0
Har familien kontrol og overblik over eget liv og beslutninger	0	1	4	0	1
Oplever familien generelt større tryghed og trivsel	0	1	1	1	3
Gør familien brug af andre tilbud	0	4	0	0	2

Familier vurderer

Spørgsmål	Svar				
	1	2	3	4	Ved ikke
Har du/I fået mere selvtillid, ro og overskud	0	1	1	1	0
Har du/I kontrol og overblik over jeres liv og beslutninger	0	2	1	0	0
Oplever du/I generelt større tryghed og trivsel	0	1	2	0	0
Gør du/I brug af andre tilbud	0	1	2	0	0

I de **kvalitative interviews** grupperer problemstillingerne i casene sig i tre typer:

- Udfordring hos barnet
- Udfordring hos forældre
- Brudte forløb

Udfordringer hos barnet

Et forløb kan opleves mindre tilfredsstillende, hvis ikke der hos frivillig og familie opleves en markant ændring ift. den problematik, der identificeres. I én case består familien af en enlig mor med et barn. HOME-START støttede familien pga. særlige udfordringer hos barnet. Barnet blev under forløbet i Home-Start udredt og fik en diagnose.

Mor fortæller, at det har været godt for både hende og barnet at få besøg af den frivillige. Det har givet mor ro til at kunne blive på arbejde længere den ene dag om ugen. Hun siger, at det kunne have endt med en sygdomsmedling på jobbet, hvis ikke den frivillige var kommet.

Barnets udfordringer er dog ikke noget, som kan løses, men er et vilkår for familien. Derfor er familien stadig udfordret i hverdagen, og i forhold til at træffe svære beslutninger om fx institution og skole for barnet.

Home-Start vil fremadrettet fortsat arbejde med de frivilliges forståelse af indsatsen, så det ikke opleves som en belastning at ikke alle forløb kan afsluttes med at problemstillingen er lettet eller fjernet. Dvs. en forståelse af at indsatsen kan være aflastning i en periode, også selvom familien fortsat er presset.

Udfordring hos forælder

I de undersøgte cases var der to eksempler på forløb med familier bestående af far og mor samt barn/børn, hvor den ene forælder havde en psykisk sygdom.

Afhængigt af varigheden af den psykiske lidelse er børnene mere eller mindre påvirket af familiens situation. Dette kan gøre en indsats, der består af aflastning af den raske, men pressede forælder gennem hentning og pasning af børn, vanskelig.

Den frivillige henter børnene fra daginstitution en gang om ugen som aftalt. Hjemme er den frivillige sammen med børnene indtil den ene forældre kommer hjem fra arbejde. Den anden af forældrene har en psykisk lidelse, opholder sig i et værelse i huset og kommer sjældent ud, når den frivillige er i huset. Børnene er vant til at se en del TV, og det er derfor svært for den frivillige at få skabt en god kontakt til børnene og inspirere dem til at være med til andre aktiviteter end TV.

Konkret sker der aflastning af den raske forælder, der har tid til rådighed i det tidsrum den frivillige er sammen med børnene. Når den frivillige oplever indsatsen som mindre vellykket skyldes det begrænset forandring i børnenes adfærd, som vedkommende oplever er mærket af forælders sygdom.

I en case, der i udgangspunktet ligner, idet en forælder også her havde en psykisk lidelse, er forløbet anderledes. Her var den syge forælder indlagt i en periode, og børnene var mindre præget af den voksnes sygdom.

Familien blev matchet med den frivillige, og de blev hurtigt fortrolige med hinanden. Den frivillige hentede børnene fra daginstitution, og vedkommende var ofte sammen med børnene udenfor hjemmet på legeplads eller i naturen, inden de gik hjem. Den ene af forældrene var i hjemmet hele dagen pga. psykisk sygdom, og det var vigtigt, at der så vidt muligt var stille i huset.

Forløbet blev afbrudt pga. den frivilliges flytning efter 6 mdr. skønt familien gerne ville have forlænget det. Det var ikke muligt med det samme at finde et passende match.

En tredje case, hvor forældrene er udfordrede, har en helt anden karakter, idet der her er tale om en helt almindelig familie med et barn, der presses af nytilkomne tvillinger.

Den frivillige kom i starten i familien mens moderen var på barsel. Mor fik sovet og ordnet forskellige praktiske ting, mens den frivillige passede tvillingerne. Nogle gange hentede den frivillige det større

barn i børnehave. Senere begyndte moderen på arbejde, og den frivillige hentede nogle gange tvillingerne i vuggestue, eller hjælp i hjemmet om eftermiddagen.

Her fungerer forløbet til alles tilfredsstillelse og da aftalen om at afslutte forløbet blev lavet, var hverdagen umiddelbart blevet lidt nemmere, men kort efter afslutningen oplevede familien igen sygdom og pres fra flere sider. Familien erkender, at det er svært at få en hverdag med to fuldtidsjobs og tre små børn til at hænge sammen, og at de måske fremadrettet må træffe nogle andre valg for deres familie.

Home-Start vil arbejde med at gøre kontrakten med familien endnu tydeligere vel vidende, at behovene kan ændre sig undervejs. De frivillige kan i endnu højere grad lære løbende at afstemme forventninger, og Home-Start kan som organisation sikre efteruddannelse af de frivillige ift. at håndtere familier ramt af psykisk sygdom. Endelig kan Home-Start fortsat minde de frivillige om, at nogle af de familier de hjælper, kan have vilkår der fordrer andet og mere, end en midlertidig indsats, uanset om den skal komme i form af ekstern støtte eller fra familien selv.

Brudte forløb

De mest frustrerende forløb er dog dem, der afbrydes. Der er tale om ret forskelligartede indsatser, men læring fra dem er temmelig ens.

I én case støttede Home-Start hele familien pga. en travl hverdag, hvor mor var i gang med at afslutte en uddannelse.

Det går umiddelbart godt, selvom der er nogle aflysninger fra familiens side. Efter fælles aftale holdes pause hen over sommerferien. I løbet af efteråret bliver der nogle aflysninger fra familiens side, og den frivillige bliver i tvivl om, hvorvidt familien har brug for eller lyst til hjælpen mere. Forløbet afsluttes uden et afsluttende besøg, da familien ikke ønsker dette.

I en anden case støttes hele familien (far, mor og et barn) pga. en efterfødselsreaktion hos mor. Indsatsen er at den frivillige skal passe barnet hver anden uge, mens mor får behandling for sin efterfødselsreaktion.

Den første gang er den frivillige sammen med både mor og barn for at lære barnet at kende. Moderen har det ret dårligt psykisk og det opleves, som om hun har svært ved at indgå i relationen med den frivillige.

Efterfølgende passer den frivillige barnet et par gange, mens mor får behandling. Derefter aflyste moderen og nogle gange faderen aftalen. Den frivillige kontaktede koordinatoren, og derefter blev forløbet afsluttet. Den frivillige fik at vide, at familien havde afbrudt forløbet, fordi de ikke ville fortsætte i behandling.

I en tredje case, hvor forløbet afbrydes består familien af en enlig mor med et barn. Der var tale om en generel indsats til en ung mor, der følte sig alene og presset i hverdagen.

Mor virkede fra starten noget usikker på sig selv og på at skulle modtage hjælp. Den konkrete aftale var, at den frivillige skulle gå tur med barnet, mens mor kunne få ordnet praktiske ting i hjemmet eller sovet.

Ved de første par besøg var den frivillige sammen med både mor og barn, så de kunne lære hinanden at kende. Derefter begyndte moderen at melde afbud til aftalerne med begrundelsen, at enten hende selv eller barnet var syge. Da dette var sket flere gange, kontaktede den frivillige koordinatoren. Den frivillige fik efterfølgende at vide, at forløbet var blevet afsluttet, fordi moderen over for koordinator gav udtryk for, at det var for svært at få nye mennesker ind i hendes lille familie.

Endelig er der en brudt case hvor familien består af et par med to børn. Begrundelsen for støtten fra HOME-START var en presset hverdag.

Matchmødet forløber godt, og den frivillige begynder at komme i familien. Hurtigt i forløbet begynder moderen pr. sms at spørge, om aftalen kan ændres, så den frivillige fx skal hente børnene og passe dem til ud på aftenen. Den frivillige prøver at sætte grænser og henviser til aftalerne, som blev lavet til matchbesøget. Familiens henvendelser om at ændre på aftalerne fortsætter, og den frivillige kontakter koordinator. Koordinator har en samtale med familien og indskærper, at aftalerne skal overholdes. To dage efter får den frivillige igen en sms fra familien med ønske om at passe børnene ud over den aftalte tid. Da den frivillige afviser dette, sender familien en kritisk besked, hvor de sætter spørgsmål ved, om den frivillige har overholdt sin tavshedspligt. Koordinator kontaktes nu af den frivillige, som ikke mere ønsker at komme i familien. Forløbet afsluttes af koordinator.

Fælles for casene er vanskeligheder med at overholde kontrakten eller manglende klarhed om denne og om den indsats, som familier kan forvente fra Home-Start. I nogle tilfælde kan det skyldes, at mor/familien ikke er klar til at modtage hjælp, i andre at familien har forventninger, der ligger uden for Home-Start's indsats.

Læringen for Home-Start er, at koordinator kan blive endnu bedre til at vurdere, om Home-Start er den indsats, som den pågældende familie har brug for, og om de reelt er klar til at samarbejde med en frivillig. Det kan f.eks. ske ved, i nogle tilfælde at have flere samtaler med familien forud for matchningen, så forventningsafstemningen er på plads.

Ift. de frivillige kan Home-Start blive endnu bedre til at tydeliggøre, at de frivillige til enhver tid kan bede koordinator om hjælp til at afklare kontrakten eller få sparring, hvis der er behov for dette.

Samlet fremadrettet fokus:

- Endnu mere opmærksomhed på enighed om indsatsen - familie, koordinator og frivillig imellem
- Øget opmærksomhed fra koordinator inden et forløb igangsættes på, om familien er klar til at modtage hjælp
- Øget opmærksomhed fra koordinator inden et forløb igangsættes på at tydeliggøre den gensidige forpligtelse mellem familie og frivillig inden et forløb sættes i gang
- Løbende kontakt mellem frivillig og koordinator, hvor forløbet opleves svært

-
- Efteruddannelse af de frivillige om børnefamiliers vilkår generelt, om familier med psykisk sygdom, om at komme børn i møde uanset adfærd

Bilag: Metode og datagrundlag for effektevalueringen

Spørgeskemaerne er udarbejdet af Home-Starts lokale bestyrelse i samarbejde med Home-Starts landssekretariat, og godkendt af Aarhus Kommune. Spørgsmålene er udvalgt på baggrund af organisationens forandringsmodel (som dog er foreløbig - der er en national indsats i gang for at udvikle en opdateret udgave af denne). Der er ikke foretaget en forudgående validering. Spørgsmålene har været en række udsagn, familierne skulle erklære sig enige eller uenige i. For alle udsagn er givet 5 svarmuligheder, fra "Slet ikke" til "I høj grad", foruden muligheden for at svare "Ved ikke" (denne metode er kendt som et såkaldt Likert-spørgeskema). Alle besvarelser er udfyldt af enten far, mor eller begge.

Der indgår i afrapporteringen af før-efter-spørgsmål kun familier, der har svaret på både før- og efter-skemaerne. Der er således en række uafsluttede forløb, samt familier, for hvem der ikke eksisterer før- og efter-skemaer, der ikke fremgår af denne afrapportering. Årsagerne til dette er nævnt i kapitlet om effektevaluering. Vi har i bestyrelsen ingen viden, der tyder på nogen systematisk forskel på de familier der har udfyldt, og de familier der ikke har udfyldt alle skemaer. Så vidt vi ved, har ingen familier ikke ønsket at udfylde før- og efter-skemaer.

Til den statistiske test er anvendt mixed ordinal logistisk regression; denne metode egner sig til parrede besvarelser (samme familie svarer både på før- og efter-spørgsmålene), på en rangordnet skala (udsagnene i spørgeskemaerne er rangordnet - fx er "I høj grad" højere på skalaen end "I nogen grad". Denne model forudsætter såkaldt proportionale odds - en matematisk forudsætning for, at resultaterne kan fortolkes som i rapporten. Det var ikke umiddelbart muligt at teste direkte, idet modellen tog hensyn til parrede data, og vi ikke kender til nogen statistisk pakke, der kan håndtere at teste en sådan model. Forudsætningen blev imidlertid testet på en let forsimplet model, der ikke tog hensyn til de parrede data. For langt de fleste modeller blev der ikke fundet grund til at antage at modellen var usikker. Denne metode er beskrevet og brugt i "R Handbook", kapitlet "Two-way Repeated Ordinal Regression with CLMM".

I et par tilfælde kunne modellen med parrede data ikke bygges, sandsynligvis på grund af for få data. En simplere model uden hensyn til de parrede data er anvendt i disse tilfælde.

Når et statistisk materiale testes mange gange, stiger risikoen for at finde stærk evidens for noget, der i virkeligheden bare er en tilfældighed. Man kan korrigere for dette med Bonferroni-metoden - i skemaet nedenfor er angivet 95% konfidens-intervaller for de fundne estimater, samt Bonferroni-korrigerede konfidens-intervaller, der tager hensyn til antallet af tests i vores evaluering. Se også kommentaren nedenfor om den fortolkning af P-værdien, vi benytter os af her.

Spørgsmål	Model-type	Model-kontrol	Odds-ratio-estimat	Konfidens-interval	Bonferroni-justeret konfidensinterval	P-værdi*	Fortolkning**
1.1 Vi oplever i familien en travl hverdag, hvor der aldrig er pusterum og luft	Mixed ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	0.0266	[0.00456 ; 0.155]	[0.00219 ; 0.323]	0.0000565	Meget stærk evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen
1.2 Vi har altid et godt overblik over det praktiske i hverdagen	Mixed ordinal logistic regression	Modellen usikker	5.41	[1.66 ; 17.6]	[1.02 ; 28.7]	0.00503	Stærk evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen - men usikker model
1.3 Vi oplever overskud i hverdagen	Ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	11.1	[3.54 ; 35.1]	[2.20 ; 56.6]	0.0000384	Meget stærk evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen - men upræcis model
1.4 Vi oplever ro i familien	Mixed ordinal logistic	Ingen problemer fundet	6.55	[2.14 ; 20.1]	[1.34 ; 32.0]	0.00101	Meget stærk evidens

Spørgsmål	Model-type	Model-kontrol	Odds-ratio-estimat	Konfidens-interval	Bonferroni-justeret konfidensinterval	P-værdi*	Fortolkning**
	regression						mod ingen forskel på før- og eftermålingen
1.5 Vi har nok af kvalitetstid med børn	Mixed ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	8.09	[2.31 ; 28.3]	[1.38 ; 47.6]	0.00107	Meget stærk evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen
1.6 Vi har en god kontakt med vores børn	Ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	1.43	[0.291 ; 7.05]	[0.151 ; 13.6]	0.658	Ingen evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen - men upræcis model
1.7 Vi voksne føler os stressede	Mixed ordinal logistic regression	Test kunne ikke udføres	0.125	[0.0389 ; 0.399]	[0.0240 ; 0.647]	0.000453	Stærk evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen - men

Spørgsmål	Model-type	Model-kontrol	Odds-ratio-estimat	Konfidens-interval	Bonferroni-justeret konfidensinterval	P-værdi*	Fortolkning**
							usikker model
1.8 Vi voksne føler os deprimerede	Mixed ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	0.274	[0.0926 ; 0.808]	[0.0591 ; 1.27]	0.0189	Svag evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen
1.9 Vi har et stærkt og bredt netværk	Mixed ordinal logistic regression	Ingen problemer fundet	2.80	[0.936 ; 8.37]	[0.594 ; 13.2]	0.0657	Meget svag evidens mod ingen forskel på før- og eftermålingen

*Giver sandsynligheden for at få vores resultater, hvis der ikke er en forskel mellem før og efter i familierne. Hvis P-værdien er under 0.05 er det konventionen at betragte det som stærk evidens mod ingen forskel. Bruger man Bonferroni-korrektionen for flere test, skal P-værdien under 0.0055 før der er stærk evidens mod ingen forskel.

**Tidligere i rapporten er samme resultater brugt som argument for forskellige grader af evidens for en forskel. Her bruges den noget mindre intuitive skrivemåde "evidens mod ingen forskel". Dette skyldes, at alle statistiske tests der beregner sandsynligheder for forskel mellem grupper ikke kan teste direkte om der egentlig er en forskel – kun om det er sandsynligt, at der ikke er en forskel, ud fra de resultater der er fundet i undersøgelsen. Da dette dog nok mest har betydning/interesse for den statistisk orienterede læser, omtales resultaterne alle andre steder i rapporten som "evidens for en forskel."

Når man læser testenes konklusioner er det vigtigt at holde sig for øje, at der i designet af

---

undersøgelsen ligger en svaghed, der svækker testenes konklusioner. Der er ingen kontrolgruppe for de familier, der har fået hjælp - der er ikke sendt spørgeskemaer til en gruppe af familier med tilsvarende udfordringer gennem samme tidsperiode. Hvis Home-Start ikke havde hjulpet, havde familierne næppe bare stået stille - uden også at følge udviklingen i en kontrolgruppe er det derfor vanskeligt at afgøre, hvor meget af familiernes ``bedring'' der skyldes Home-Start, og hvor meget familierne også af sig selv havde fået det bedre.

